

1648.

Na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore i člana 18 Zakona o elektronskim medijima („Službeni list CG”, br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20) Skupština Crne Gore 27. saziva, na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 19. novembra 2021. godine, donijela je

**ODLUKU
O IZMJENI ODLUKE O IMENOVANJU DVA ČLANA
SAVJETA AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE**

Član 1

U Odluci o imenovanju dva člana Savjeta Agencije za elektronske medije („Službeni list CG" broj 66/21), u članu 2 riječi „danom donošenja”, zamjenjuju se riječima „29. juna 2021. godine”.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-38/1

EPA 355

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

**Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednik,
Aleksa Bečić, s.r.**

1649.

Na osnovu člana 82 stav 3 Ustava Crne Gore i člana 35 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 19. novembra 2021. godine, donijela je

ODLUKU
O RAZRJEŠENJU JEDNE ČLANICE I IZBORU JEDNOG ČLANA ODBORA ZA
EKONOMIJU, FINANSIJE I BUDŽET SKUPŠTINE CRNE GORE

Član 1

Razrješava se dužnosti članice Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore Jovanka Bogavac.

Za člana Odbora za ekonomiju, finansije i budžet Skupštine Crne Gore bira se prof. dr Branko Radulović.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-39/1

EPA 356

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva
Predsjednik,
Aleksa Bečić, s.r.

1650.

Na osnovu člana 82 stav 3 Ustava Crne Gore i člana 35 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 19. novembra 2021. godine, donijela je

ODLUKU

O RAZRJEŠENJU JEDNE ČLANICE I IZBORU JEDNOG ČLANA ODBORA ZA PROSVJETU, NAUKU, KULTURU I SPORT SKUPŠTINE CRNE GORE

Član 1

Razrješava se dužnosti članice Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore Jovanka Bogavac.

Za člana Odbora za prosvjetu, nauku, kulturu i sport Skupštine Crne Gore bira se Nikola Bajčetić.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-40/1

EPA 357

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednik,

Aleksa Bečić, s.r.

1651.

Na osnovu člana 82 stav 3 Ustava Crne Gore i člana 35 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 19. novembra 2021. godine donijela je

**ODLUKU
O RAZRJEŠENJU I IZBORU JEDNOG ČLANA ODBORA ZA ANTIKORUPCIJU
SKUPŠTINE CRNE GORE**

Član 1

Razrješava se dužnosti člana Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore Vladan Raičević.

Za člana Odbora za antikorupciju Skupštine Crne Gore bira se Nikola Bajčetić.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-41/1

EPA 358

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednik,

Aleksa Bečić, s.r.

1652.

Na osnovu člana 82 stav 3 Ustava Crne Gore i člana 35 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 19. novembra 2021. godine, donijela je

ODLUKU

**O RAZRJEŠENJU JEDNOG ČLANA I IZBORU JEDNE ČLANICE ODBORA ZA
MEĐUNARODNE ODNOSI I ISELJENIKE SKUPŠTINE CRNE GORE**

Član 1

Razrješava se dužnosti člana Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore prof. dr Branko Radulović.

Za članicu Odbora za međunarodne odnose i iseljenike Skupštine Crne Gore bira se dr Branka Bošnjak.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-42/1

EPA 359

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

**Predsjednik,
Aleksa Bečić, s.r.**

1653.

Na osnovu člana 82 stav 3 Ustava Crne Gore i člana 35 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Skupština Crne Gore 27. saziva na Trećoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2021. godini, dana 19. novembra 2021. godine, donijela je

**ODLUKU
O RAZRJEŠENJU JEDNOG ČLANA I IZBORU JEDNE ČLANICE USTAVNOG
ODBORA SKUPŠTINE CRNE GORE**

Član 1

Razrješava se dužnosti člana Ustavnog odbora Skupštine Crne Gore prof. dr Branko Radulović.

Za članicu Ustavnog odbora Skupštine Crne Gore bira se Jovanka Bogavac.

Član 2

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja, a objaviće se u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj 00-74/21-43/1

EPA 360

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

Skupština Crne Gore 27. saziva

Predsjednik,

Aleksa Bečić, s.r.

1654.

Na osnovu člana 8 stav 1 alineja 5 Odluke o osnivanju Fonda za zaštitu životne sredine („Službeni list CG”, br. 81/18 i 5/20), Vlada Crne Gore, na sjednici od 30. jula 2021. godine, donijela je

**ODLUKU
O RASPODJELI DOBITI DOO „FOND ZA ZAŠTITU ŽIVOTNE SREDINE”**

Član 1

Dobit DOO „Fond za zaštitu životne sredine” (u daljem tekstu: Društvo), iskazana u finansijskim iskazima Društva za 2020. godinu, iznosi 669,620.00 eura (bruto iznos), odnosno 609,355.00 eura (neto iznos).

Član 2

Dobit iz člana 1 ove odluke, Vlada Crne Gore će rasporediti na način da:

- iznos od 50,000.00 eura neto dobiti iz 2020. godine se prenosi na ime dividende u Budžet Crne Gore, shodno Zaključku Vlade Crne Gore broj 04-2056/2 od 21. aprila 2021. godine,
- ostatak od 559,355.00 eura neto dobiti iz 2020. godine zadržava se kao neraspoređena dobit.

Član 3

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 04-3833

Podgorica, 30. jula 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1655.

Na osnovu člana 253 stav 9 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG”, br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), Ministarstvo unutrašnjih poslova donijelo je

**PRAVILNIK
O BLIŽIM USLOVIMA KOJE MORAJU DA
ISPUNJAVAJU STANICE ZA TEHNIČKI PREGLED VOZILA**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi koje mora da ispunjava posebna organizaciono-funkcionalna cjelina privrednog društva u kojoj se obavlja isključivo djelatnost tehničkog pregleda vozila (u daljem tekstu: stanica za tehnički pregled vozila).

Član 2

Stanica za tehnički pregled vozila mora biti u objektu za koji je izdata upotrebna dozvola, odnosno za koji je izdat konačni izvještaj stručnog nadzora ako je objekat izgrađen u skladu sa zakonom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Član 3

Stanica za tehnički pregled vozila mora da ima:

- tehnološku liniju za tehnički pregled vozila sa odgovarajućim prostorom ispred i iza tehnološke linije koji je u isključivoj funkciji tehničkog pregleda vozila;
- prostoriju za prijem stranaka;
- sanitarni čvor;
- arhivu;
- prilaznu i izlaznu saobraćajnicu;
- parking prostor.

Ako stanica za tehnički pregled vozila ima više tehnoloških linija za tehnički pregled vozila, te linije moraju biti odvojene fizički ili linijom žute boje širine najmanje 10 cm.

Ako se u objektu u kojem se nalazi stanica za tehnički pregled vozila obavljaju i druge djelatnosti prostor stanice za tehnički pregled vozila mora biti fizički odvojen pregradom od homogenog, čvrstog materijala, čija visina mora biti najmanje 1,8 m.

Član 4

Tehnološka linija za tehnički pregled vozila treba da omogući da vozila ulaze sa jedne strane u stanicu za tehnički pregled vozila, nastavljaju pravolinijsko kretanje za vrijeme tehničkog pregleda i izlaze u smjeru kretanja sa druge strane tehnološke linije.

Tehnološka linija za tehnički pregled vozila, zavisno od kategorije vozila čiji se tehnički pregled vrši, mora da bude, i to za:

- sve kategorije vozila - dužine najmanje 20 m, širine za prolaz vozila najmanje 5,5 m, visine najmanje 4,3 m, dužine kanala za pregled donjeg postroja vozila najmanje 8 m i otvorom za ulaz i izlaz vozila širine najmanje 4 m i visine najmanje 4,2 m;
- putnička vozila, autobuse i teretna vozila - dužine najmanje 16 m, širine za prolaz vozila najmanje 5 m, visine najmanje 4,3 m, dužine kanala za pregled donjeg postroja vozila najmanje 8 m i otvorom za ulaz i izlaz vozila širine najmanje 4 m i visine najmanje 4,2 m;
- putnička vozila i teretna vozila najveće dozvoljene mase do 3500 kg - dužine najmanje 13 m, širine prolaza najmanje 4,5 m i visine najmanje 3,20 m, dužine kanala za pregled donjeg postroja vozila najmanje 6 m i otvorom za ulaz i izlaz vozila širine najmanje 3 m i visine najmanje 3 m.

Ako stanica za tehnički pregled vozila ima tehnološku liniju za tehnički pregled vozila iz stava 2 ovog člana, ne mora imati izgrađen kanal za pregled donjeg postroja vozila, ako:

- ima dizalicu za podizanje vozila iz stava 2 alineja 1 ovog člana, koja omogućava podizanje kompletnog vozila, najmanje dužine 18,75 m i mase najmanje 40 000 kg i ima na sebi dodatnu dizalicu nosivosti najmanje 12 000 kg, a visina stanice za tehnički pregled vozila je najmanje 6,2 m;

- ima dizalicu za podizanje vozila iz stava 2 alineja 2 ovog člana, koja omogućava podizanje kompletnog vozila, najmanje dužine 15 m i mase najmanje 40 000 kg i ima na sebi dodatnu dizalicu nosivosti najmanje 12 000 kg, a visina stanice za tehnički pregled vozila je najmanje 6,2 m;

- ima dizalicu za podizanje vozila iz stava 2 alineja 3 ovog člana, koja omogućava podizanje kompletnog vozila mase do 3500 kg, a visina stanice za tehnički pregled vozila je najmanje 4,5 m.

Član 5

Za tehnički pregled kočionog sistema mopeda i motocikla stanica za tehnički pregled vozila mora da ima poseban prostor dužine najmanje 4 m i širine najmanje 2 m, kao i posebne uređaje.

Za tehnički pregled tricikla, četvorocikla, radne mašine i drugih vozila za koje se na uređaju sa valjcima na kojima se vrši provjera sile kočenja ne može izvršiti kontrolisanje kočionog sistema, stanica za tehnički pregled vozila mora da ima vodoravnu stazu dužine najmanje 50 m i širine najmanje 3 m, kao i uređaje za mjerenje usporavanja vozila.

Član 6

Tehnološka linija za tehnički pregled vozila mora biti izgrađena tako da prostor prije i poslije valjaka na kojima se vrši provjera sile kočenja, uključujući prilaznu i izlaznu saobraćajnicu, a koji je vodoravan i omogućava pravolinijsko kretanje vozila, bude za:

- sve kategorije vozila – najmanje 18 m;
- putnička vozila, autobuse i teretna vozila – najmanje 13 m;
- putnička vozila i teretna vozila najveće dozvoljene mase do 3500 kg – najmanje 12 m.

Prostor iz stava 1 ovog člana mora biti u isključivoj funkciji tehničkog pregleda vozila i ne može se koristiti za druge namjene (parking, saobraćajnica i sl.).

Član 7

Kanal za pregled donjeg postroja vozila mora da bude širine od 0,75 m do 1 m i dubine od 1,4 m do 1,8 m, sa najmanje jednim stepenicama koje moraju biti izgrađene na izlaznoj strani, kao i da ima ugrađenu unutrašnju rasvjetu od 250 luxa i najmanje jedno pokretno svijetlo, a gornja ivica kanala treba da ima odbojni profil visine od najmanje 5 cm koji otežava pad vozila u kanal.

Kanal za pregled donjeg postroja vozila mora biti prolazan cijelom dužinom i na mjestima na kojima su postavljeni pojedini uređaji (obrtne valjci, kanalska dizalica i dr.).

Član 8

Prostorija za prijem stranaka mora biti površine najmanje 10 m².

U slučaju da ima više od jedne tehnološke linije za tehnički pregled vozila, stanica za tehnički pregled vozila mora da ima najmanje dvije prostorije iz stava 1 ovog člana, od kojih se jedna koristi za administrativne poslove, a druga za prijem stranaka.

Član 9

U slučaju da ima više od jedne tehnološke linije za tehnički pregled vozila, stanica za tehnički pregled vozila mora da ima dva sanitarna čvora od kojih jedan za zaposlene, a drugi za stranke.

Član 10

Arhiva mora biti dovoljne površine za smještaj i čuvanje predmeta, u skladu sa propisima kojima se uređuje arhivska djelatnost.

Član 11

Prilazne i izlazne saobraćajnice služe za povezivanje objekta stanice za tehnički pregled vozila, odnosno vodoravne staze na kojoj se vrši ispitivanje kočionog sistema vozila sa javnim putem.

Prilazne i izlazne saobraćajnice moraju biti izgrađene od savremenog kolovoznog zastora (asfalt ili beton) tako da širina jednosmjernih saobraćajnica mora da bude najmanje 2,75 m, a dvosmjernih saobraćajnica najmanje 5,5 m.

Član 12

Parking prostor mora da bude funkcionalno povezan sa stanicom za tehnički pregled vozila i da ima najmanje dva parking mjesta, od kojih je najmanje jedno za najveću kategoriju vozila za koju stanica ima odobrenje.

Član 13

Uređaji i oprema za vršenje tehničkog pregleda vozila, koji moraju da se nalaze na svakoj tehnološkoj liniji za tehnički pregled vozila, su:

1) uređaj sa valjcima za mjerenje sile kočenja na obimu točkova iste osovine, kojim je moguće izmjeriti, prikazati i zabilježiti sile kočenja, maksimalnu evidentiranu razliku sile kočenja izraženu u procentima za čitavo vrijeme mjerenja, kao i otpor kotrljanja;

2) dinamometar za mjerenje sile pritiska na papučici radne kočnice;

3) uređaj za mjerenje osovinskog opterećenja vozila koji je izveden kao sastavni dio uređaja sa valjcima (osim na uređajima sa valjcima za mjerenje sile kočenja kod mopeda i motocikala);

4) manometar povezan sa kompresorom i potrebnim vodovima za provjeru pritiska u pneumaticima kao i dovoljan broj priključaka za povezivanje uređaja i opreme na liniji tehničkog pregleda;

5) uređaj za kontrolu usmjerenosti i jačine svijetla sa luksmetrom i vizirom;

6) uređaj za ispitivanje vješanja točkova bez podizanja ose točkova (razvlačilica) koji je opremljen sa najmanje dvije pogonjene ploče koje koriste spoljni izvor snage (električni, hidraulični, pneumatski i sl.);

7) mjerni uređaj za provjeru gabarita, razmaka osovine i raspona točkova;

8) uređaj za utvrđivanje slobodnog hoda točka upravljača;

9) uređaj za kontrolu zatamnjenja u izduvnim gasovima dizel motora koji uz rezultate ispitivanja evidentira najmanju izmjerenu temperaturu motora i broj obrtaja;

10) analizator izduvnih gasova kod benzinskih motora;

11) uređaj za mjerenje nivoa jačine buke (fonometar);

12) metar i metarska traka od 25 m;

13) štoperica;

14) katalog boja;

15) dubinomjer za mjerenje dubine šara na pneumatiku;

16) uređaji za kontrolu spajanja električne instalacije između vučnih i priključnih vozila;

17) detektor plina;

18) kanalska dizalica nosivosti najmanje 2000 kg za liniju za tehnički pregled vozila najveće dozvoljene mase do 3500 kg, odnosno nosivosti najmanje 12 000 kg za ostale linije za tehnički pregled vozila;

19) uređaj koji se spaja sa elektronskim sistemom vozila (OBD dijagnostika);

20) dva klinasta podmetača;

- 21) indikator tačke isparavanja kočione tečnosti;
- 22) digitalni fotoaparati;
- 23) uređaji za mjerenje usporavanja vozila na stazi ili putu (ukoliko stanica za tehnički pregled posjeduje stazu za mjerenje usporenja vozila);
- 24) pomoćni pribor i alat za vršenje tehničkog pregleda vozila.

Uređaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana namijenjen za tehnički pregled vozila čija najveća masa prelazi 3500 kg mora imati i prikaz sile pritiska vazduha u toku mjerenja pritiska za svaki povezani senzor pritiska u skladu sa prilogom A standard ISO 21069 – 1 o tehničkim zahtjevima za uređaje za ispitivanje kočnica na valjcima ili istovjetnom standardu. Uređaj sa valjcima za mjerenje sile kočenja mora biti postavljen u prostoru između 1/3 do 2/3 dužine tehnološke linije za tehnički pregled vozila, sa pisačem i instrumentom za kontrolu odziva komandi kočionih sistema i utvrđivanje praznog hoda komandi.

Uređaj iz stava 1 tačka 6 ovog člana mora da ispunjava uslov da je kontroloru omogućena kontrola kretanja pogonjenih ploča sa nadzornog mjesta. Pogonjene ploče moraju ispunjavati tehnički zahtjev da se uzdužno i poprečno pomjeraju najmanje 95 mm brzinom od 5 cm/s do 15 cm/s.

Izuzetno od stava 1 tačka 6 ovog člana za putnička vozila i teretna vozila najveće dozvoljene mase do 3500 kg, kao i za mopede, motocikle, tricikle i četvorocikle nije potreban uređaj za ispitivanje vješanja točkova bez podizanja ose točkova (razvlačilica).

Za uređaje i opremu iz stava 1 tač. 1 do 5, tač. 9 do 11 i tač. 17, 21 i 23 ovog člana stanica za tehnički pregled vozila mora posjedovati odgovarajući dokaz o ispravnosti.

Pored odgovarajućeg dokaza o ispravnosti za uređaje i opremu iz stava 1 tač. 1 do 5, tač. 9 do 11 i tačke 23 ovog člana stanica za tehnički pregled vozila mora posjedovati i odobrenje tipa.

Član 14

Ako stanica za tehnički pregled vozila posjeduje više od jedne tehnološke linije za tehnički pregled vozila, za svaku od njih mora da ima po dva kontrolora tehničkog pregleda vozila, u skladu sa Zakonom o bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Član 15

Stanica za tehnički pregled vozila mora da ima internet konekciju sa najmanje 5Mbps protoka, komunikacioni uređaj za ostvarivanje VPN (Virtual Private Network) tunela, personalni računar i elektronski certifikat.

Stanica za tehnički pregled vozila mora da obezbijedi stalan pristup elektronskoj evidenciji o tehničkom pregledu vozila i utvrđenim nepravilnostima na vozilima kao i stalnu komunikacionu povezanost sistema video nadzora sa elektronskom platformom organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove i organizacione jedinice organa državne uprave nadležnog za unutrašnje poslove koja vrši policijske poslove.

Član 16

Svaka tehnološka linija za tehnički pregled vozila mora da bude pokrivena sa najmanje tri kamere, za koje postoje važeći CE sertifikat i atest, minimalne rezolucije Full HD (1920 x 1080 piksela), minimalne osjetljivosti 0,1 lux, koje posjeduju noćni režim rada sa minimalnim dometom u noćnom režimu rada od 20 m.

Kamere iz stava 1 ovog člana moraju biti postavljene na način da je na snimku koji daje jedna kamera vidljiv ulaz i dio tehnološke linije od ulaza do valjaka na kojima se vrši provjera sile kočenja, na snimku druge kamere vidljiv dio tehnološke linije za tehnički pregled vozila sa valjcima za provjeru sile kočenja do izlaza sa tehnološke linije za tehnički pregled vozila, kao i sami izlaz, dok je treća kamera postavljena neposredno iznad ekrana na kome se vide rezultati mjerenja sa uređaja za mjerenje kočione sile.

Ako stanica za tehnički pregled vozila posjeduje uređaj za kontrolu tehničke ispravnosti kočionog sistema mopeda i motocikla mora da ima dodatnu kameru na čijem snimku će se moći jasno uočiti postupak koji se sprovodi na navedenim uređajima i zapisi sa navedenih uređaja.

Sistem video nadzora treba da obezbijedi dovoljno memorije za arhiviranje snimljenog materijala u periodu ne kraćem od 60 dana neprekidno.

Član 17

Odredba člana 13 stav 1 tačka 3 ovog pravilnika primjenjivaće se nakon isteka roka od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Član 18

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uslovima koje moraju da ispunjavaju stanice za tehnički pregled vozila ("Službeni list CG", br. 38/13 i 7/15).

Član 19

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

01 Broj: 040/21-24454/1

Podgorica, 19. novembra 2021. godine

Ministar,
mr **Sergej Sekulović**, s.r.

1656.

Na osnovu člana 219 stav 4 i člana 228 stav 6 Zakona o bezbjednosti saobraćaja na putevima („Službeni list CG“, br. 33/12, 58/14, 14/17 i 66/19), Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta donijelo je

P R A V I L N I K **O BLIŽIM USLOVIMA KOJE TREBA DA ISPUNJAVA AUTO ŠKOLA U POGLEDU PROSTORA, NASTAVNIH** **SREDSTAVA, VOZILA I KADRA I MINIMALNIM USLOVIMA KOJE TREBA DA ISPUNJAVA VOZILO ZA OBUKU** **KANDIDATA ZA VOZAČA***

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se bliži uslovi koje treba da ispunjava auto škola u pogledu prostora, poligona, nastavnih sredstava i učila, vozila i kadra, kao i minimalni uslovi koje treba da ispunjava vozilo za obuku kandidata za vozača u pogledu zapremine, snage motora, brzine, najveće dozvoljene mase i spoljnih dimenzija.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 2

Izrazi koji se u ovom pravilniku koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Prostor

Član 3

Za obavljanje djelatnosti osposobljavanja kandidata za vozača (u daljem tekstu: kandidat), auto škola treba da ima:

- 1) učionicu za teorijsku obuku i polaganje teorijskog ispita;
- 2) prostoriju za prijem kandidata za vozača i vođenje administrativnih poslova;
- 3) prostoriju sa sanitarnim čvorom;
- 4) poligon za praktičnu obuku kandidata.

Prostorije iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana su poslovne prostorije i ne mogu da budu u podrumu, prostoru namijenjenom za stanovanje ili obavljanje ugostiteljske djelatnosti, kao ni neposredno povezane sa ugostiteljskim objektom.

Prostorije iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana treba da budu prilagođene licima sa invaliditetom, u skladu sa zakonom.

Učionica za teorijsku obuku i polaganje teorijskog ispita

Član 4

Učionica za teorijsku obuku i polaganje teorijskog ispita (u daljem tekstu: učionica) treba da:

- 1) je površine najmanje 24 m² (pravougaonog ili kvadratnog oblika);
- 2) ima visinu najmanje 2,4 m;
- 3) ima poseban ulaz koji ne služi kao prolaz u druge prostorije;
- 4) je zaštićena od buke, prašine i sl.;
- 5) ima dnevnu svjetlost i da je dovoljno prozračna;
- 6) ima mogućnost ravnomjernog grijanja, hlađenja i ventilacije;
- 7) je dobro osvijetljena i da je svjetlo jačine najmanje 150 luxa;
- 8) ima radnu površinu po osobi 2 m²;
- 9) ima školsku tablu ili odgovarajuću tablu za pisanje sa mogućnošću okretanja, veličine najmanje 1 m² ili bez mogućnosti okretanja, veličine najmanje 2 m²;
- 10) ima ormare za nastavni pribor, opremu i dokumentaciju;
- 11) ima radni sto i stolicu za predavača i najmanje pet školskih klupa (dimenzija ploče 130 x 50 cm ili 130 x 60 cm) i deset stolica sa naslonom za kandidate.

Prostorija za prijem kandidata i vođenje administrativnih poslova

Član 5

Prostorija za prijem kandidata i vođenje administrativnih poslova (u daljem tekstu: kancelarija) treba da je visine najmanje 2,1 m, površine najmanje 8 m² i da je smještena pored učionice u istom građevinskom objektu ili u neposrednoj blizini.

Kancelarija treba da ima najmanje:

- 1) računar sa obezbijeđenom internet konekcijom i službenom e-mail adresom za prijem elektronske pošte;
- 2) kancelarijski sto sa stolicom;
- 3) sto sa najmanje dvije stolice za prijem kandidata;
- 4) ormar za odlaganje dokumentacije.

U kancelariji, na vidnom mjestu, treba da je istaknuta licenca auto škole i rješenje nadležnog organa o visini troškova obuke i polaganja vozačkog ispita za kategorije vozila za koje auto škola osposobljava kandidate.

Na ulazu u kancelariju treba da je istaknuta tabla sa natpisom koja sadrži naziv auto škole, djelatnost, sjedište, adresu i obavještenje o radnom vremenu.

Prostorija sa sanitarnim čvorom

Član 6

Auto škola treba da ima najmanje jedan ureden sanitarni čvor koji je opremljen sa umivaonikom, pisoarom i najmanje jednom kabinom ili sa umivaonikom i dvije kabine.

U slučaju kad se učionica i kancelarija ne nalaze u istom objektu, potrebno je da imaju po jedan sanitarni čvor.

Poligon za praktičnu obuku kandidata

Član 7

Za izvođenje poligonskih radnji za vozila za obuku kandidata (u daljem tekstu: vozila) za kategorije A1, A2, A, B1 i B, auto škola treba da ima uređen poligon koji je izgrađen na površini koja ne predstavlja javni put, sa kolovoznim zastorom od asfalta ili betona.

Za izvođenje poligonskih radnji za vozila kategorije B+E, C1+E, C+E, D1+E, T i AM, auto škola može da koristi poligon, drugi prostor ili put sa slabim intenzitetom saobraćaja koji je izgrađen sa kolovoznim zastorom od asfalta ili betona i ima saobraćajne trake čija je širina najmanje 3,5 m.

Za izvođenje poligonskih radnji za vozila kategorije D i D+E, umjesto poligona, auto škola može da koristi drugi prostor ili put sa slabim intenzitetom saobraćaja, odnosno prostor autobuske stanice ili autobuskog stajališta.

Poligon treba da je takvih dimenzija koje omogućavaju nesmetano i bezbjedno izvođenje propisanih poligonskih radnji.

Poligon treba da bude na teritoriji opštine u kojoj je registrovana auto škola ili udaljen najviše 10 km od sjedišta auto škole.

Prilazni put koji povezuje javni put i poligon treba da je izgrađen sa kolovoznim zastorom od asfalta ili betona.

Ulaz na poligon treba da je označen saobraćajnim znakom „Zabrana saobraćaja u oba smjera“ i dopunskom tablom „Osim za vozila auto škola“.

Na ulazu na poligon, korisnik poligona treba da istakne tablu sa nazivima auto škola koje ga koriste.

Poligon treba da je obilježen oznakama na kolovozu bijele boje čija je širina najmanje 0,1 m.

Prostori za izvođenje propisanih poligonskih radnji za vozila kategorije A1, A2 i A mogu da se preklapaju sa prostorima za izvođenje poligonskih radnji za vozila kategorije B1 i B, pri čemu oznake kojima su obilježeni ti prostori treba da budu izvedene različitim bojama.

U slučaju iz stava 10 ovog člana, bijelom bojom se izvode oznake prostora za izvođenje poligonskih radnji za vozila kategorije B i B1.

Za izvođenje poligonskih radnji na poligonu, auto škola treba da ima potreban broj saobraćajnih čunjeva visine 0,3 do 0,5 m.

Skica poligona sa dimenzijama prostora za izvođenje poligonskih radnji i saobraćajno-tehničkim uslovima data je u Prilogu, koji čini sastavni dio ovog pravilnika.

Nastavna sredstva i učila

Član 8

Auto škola treba da ima odgovarajuća nastavna sredstva i učila, i to:

- 1) računar sa komunikacionom opremom povezan na internet;
 - 2) LCD projektor sa projekcionim panoom ili televizor dijagonale ekrana od najmanje 40" povezan sa računarom;
 - 3) video filmove ili filmove koji po sadržaju obuhvataju program obuke za vozača motornog vozila;
 - 4) šeme, crteže ili fotografije saobraćajnih znakova;
 - 5) šeme, crteže ili fotografije propisanih načina regulisanja saobraćaja;
 - 6) šeme, crteže ili fotografije propisanih pravila saobraćaja;
 - 7) makete za pokazivanje saobraćajnih situacija i pravila saobraćaja;
 - 8) šeme, crteže ili fotografije puta kočenja i zaustavljanja pri različitim brzinama i na različitim putevima;
 - 9) modele ili šeme uređaja za upravljanje, uređaja za zaustavljanje, mjenjača, kvačila i diferencijala;
 - 10) makete svjetlosnih i svjetlosno-signalnih uređaja;
 - 11) šeme, crteže, fotografije ili filmove o uticaju nedovoljnog znanja i vještina za upravljanje vozilom, uticaju alkohola i drugih opojnih sredstava, umora, bolesti i drugih nepovoljnih psihofizičkih stanja i prirodnih činilaca na sigurnost saobraćaja;
 - 12) šeme, crteže, fotografije ili filmove o uticaju neispravnosti vozila na sigurnost saobraćaja;
 - 13) šeme, crteže, fotografije ili filmove o upotrebi sigurnosnih pojaseva;
 - 14) šeme, crteže, fotografije ili filmove o postupcima u slučaju saobraćajne nezgode;
 - 15) presjek pneumatika;
 - 16) komplet propisane rezervne opreme za vozilo;
 - 17) presjeke, šeme, crteže ili filmove Oto i Diesel-motora za vozila kategorije B, C i D;
 - 18) tahograf sa zapisnim listovima za vozila kategorije C1, C i D;
 - 19) kacigu za vozila kategorije AM, A1, A2 i A;
 - 20) prsluk za kandidata reflektujuće žute boje sa upisanim oznakom „L“ na jednoj strani za vozila kategorije AM, A1, A2 i A;
 - 21) komunikator za održavanje veze za vozila kategorije AM, A1, A2 i A;
 - 22) presjek, šemu ili maketu pneumatske kočnice sa motornom kočnicom i kočnicom prikolice za vozila kategorije C i D;
 - 23) propise kojima se uređuje oblast bezbjednosti saobraćaja na putevima;
 - 24) program obuke za vozača motornog vozila;
 - 25) odgovarajuću stručnu literaturu za polaganje teorijskog i praktičnog ispita;
 - 26) testove za provjeru znanja (probni testovi);
 - 27) potreban broj računara i internet konekciju za polaganje teorijskog ispita putem testa na računaru.
- Presjeci, šeme, crteži, fotografije i učila iz stava 1 ovog člana mogu da budu i u elektronskom obliku.

Vozila

Član 9

Auto škola treba da ima najmanje dva vozila kategorije B i najmanje po jedno vozilo ostalih kategorija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Vozilo ne može da bude pojedinačno proizvedeno, odnosno prepravljeno osim u slučaju ugradnje: duplih komandi, uređaja za davanje zvučnih i svjetlosnih signala koji se mora aktivirati pri svakoj upotrebi tih komandi, trećeg sjedišta za vozila kategorije C, pogona na alternativna pogonska goriva, uređaja za spajanje vučnog i priključnog vozila, propisanih svjetlosno-signalnih uređaja i prepravki u skladu sa potrebama lica sa invaliditetom.

Obuka kandidata i polaganje vozačkog ispita obavlja se na vozilu, odnosno skupu vozila koja ispunjavaju propisane tehničke uslove i standarde u pogledu dimenzija, mase, osovinskog opterećenja uređaja i opreme u skladu sa zakonom kojim se uređuje oblast bezbjednosti saobraćaja na putevima i ovim pravilnikom.

Kad u toku rada auto škola promijeni, isključi ili doda novo vozilo, dužna je da o tome pismenim putem obavijesti organ državne uprave nadležan za poslove obrazovanja.

Opremljenost vozila

Član 10

Vozila treba da imaju:

- 1) mjenjač, spojnicu i radnu kočnicu;
- 2) klima uređaj za vozila kategorije B;
- 3) ugrađen protivblokirajući sistem (ABS) radnog kočenja, osim za vozila kategorije A;
- 4) uz propisane (standardne) uređaje i opremu, dodatno unutrašnje i dva spoljna ogledala na vozilima kategorije B, koja instruktoru vožnje omogućuju nadzor nad vozilom;
- 5) najmanje dva dodatna spoljna ogledala za skup vozila B+E kategorije, zavisno od konstrukcijskih osobina i opreme prikolice;
- 6) najmanje četiri vozačka ogledala na spoljnim stranama prednjeg dijela vozila na vozilima kategorije C1, C, D1 i D;
- 7) tahograf za vozila kategorije C1, C, D1 i D;
- 8) aparat za gašenje požara.

Starost vozila

Član 11

Vozila ne mogu biti starija od:

- 15 godina za vozila kategorije A1, A2 i A;
- 12 godina za vozila kategorije B;
- 18 godina za vozila kategorije C i D;
- 20 godina za priključna vozila.

Tehničke karakteristike vozila

Član 12

Obuka kandidata vrši se na:

- 1) za kategoriju AM - mopedu radne zapremine motora do 50 cm³;
- 2) za kategoriju A1 - motociklu bez bočne prikolice, radne zapremine motora od najmanje 120 cm³ i konstruktivne brzine od najmanje 90 km/h;
- 3) za kategoriju A2 - motociklu bez bočne prikolice, radne zapremine motora od najmanje 400 cm³ i snage od najmanje 25 kW;
- 4) za kategoriju A - motociklu bez bočne prikolice, radne zapremine motora od najmanje 600 cm³ i snage od najmanje 40 kW;
- 5) za kategoriju B1 - četvorociklu, najveće konstruktivne brzine od najmanje 60 km/h;
- 6) za kategoriju B - motornom vozilu najveće dozvoljene mase 3.500 kg, koje je projektovano i izrađeno za prevoz najviše osam putnika uz vozača, sa četiri točka, sa najmanje četvoro vrata, dužine najmanje 3,75 m, sa ugrađenim protivblokirajućim sistemom (ABS) radnog kočenja, sa najmanje četiri sjedišta, najveće konstruktivne brzine od najmanje 100 km/h, sa dva spoljna vozačka ogledala sa obje strane vozila i koje ima uređaj za davanje zvučnih i svjetlosnih signala koji se aktivira pri upotrebi duplih nožnih komandi;
- 7) za kategoriju B+E - skupu vozila sastavljenom od vozila kategorije B iz tačke 6 ovog stava i priključnog vozila opremljenog adekvatnim sistemom za kočenje, najveće dozvoljene mase od najmanje 1.000 kg, koji može postići brzinu od najmanje 100 km/h. Prostor priključnog vozila namijenjen je prevozu tereta i sastoji se od zatvorenog tovarnog sanduka (stalna nadgradnja ili privremena - cerada). Visina i širina priključnog vozila (tovarnog sanduka sa nadgradnjom) je najmanje ista kao i motornog vozila. Stvarna ukupna masa priključnog vozila mora iznositi najmanje 800 kg;
- 8) za kategoriju C1 - motornom vozilu, sa ugrađenim protivblokirajućim sistemom (ABS) radnog kočenja i tahografom, čija je najveća dozvoljena masa najmanje 4.000 kg a nije veća od 7.500 kg, dužine najmanje 5,0 m, najveće konstruktivne brzine od najmanje 80 km/h i koje ima zatvoreni tovarni sanduk (stalna nadgradnja ili privremena - cerada). Širina i visina zatvorenog tovarnog sanduka je najmanje onoliko koliko i kabine;
- 9) za kategoriju C1+E - skupu vozila sastavljenom od vozila kategorije C1 iz tačke 8 ovog stava i priključnog vozila najveće dozvoljene mase od najmanje 1.250 kg, koje ima zatvoreni tovarni sanduk (stalna nadgradnja ili privremena - cerada) čija je širina najmanje ista kao širina kabine vozila, pri čemu je najviša tačka tovarnog sanduka najmanje na istoj visini kao najviša tačka kabine vozila. Skup vozila mora imati dužinu od najmanje 8,0 m, najveću konstruktivnu brzinu od najmanje 80 km/h i najveću dozvoljenu masu 12.000 kg. Stvarna ukupna masa priključnog vozila iznosi najmanje 800 kg;
- 10) za kategoriju C - motornom vozilu, najveće dozvoljene mase od najmanje 12.000 kg, dužine najmanje 8,0 m i širine najmanje 2,4m, koje može postići brzinu od najmanje 80 km/h. Vozilo je opremljeno protivblokirajućim sistemom (ABS) radnog kočenja, mjenjačem koji ima najmanje osam brzina za vožnju naprijed i tahografom. Dio vozila namijenjen prevozu tereta sastoji se od zatvorenog dijela (stalna nadgradnja ili privremena - cerada), koji je širok i visok najmanje onoliko koliko i kabina. Stvarna ukupna masa vozila iznosi najmanje 10.000 kg;
- 11) za kategoriju C+E - skupu vozila sastavljenom od motornog vozila kategorije C iz tačke 10 ovog stava i priključnog vozila dužine najmanje 7,5 m, koje ima zatvoreni tovarni sanduk (stalna nadgradnja ili privremena - cerada), čija je širina najmanje ista kao širina kabine vozila pri čemu je najviša tačka tovarnog sanduka najmanje na istoj visini kao najviša tačka kabine motornog vozila. Skup vozila ima najveću dozvoljenu masu od najmanje 20.000 kg, dužinu najmanje 14,0 m, širinu najmanje 2,4 m i najveću konstruktivnu brzinu od najmanje 80 km/h. Stvarna ukupna masa skupa vozila iznosi najmanje 15.000 kg;
- 12) za kategoriju D1 - motornom vozilu, opremljenom protivblokirajućim sistemom (ABS) radnog kočenja i tahografom, najveće dozvoljene mase od najmanje 4.000 kg, koje osim sjedišta za vozača ima više od osam a manje od 16 sjedišta, dužine najmanje 5,0 m, a najviše 8,0 m i konstruktivne brzine od najmanje 80 km/h;
- 13) za kategoriju D1+E - skupu vozila sastavljenom od vozila kategorije D1 iz tačke 12 ovog stava i priključnog vozila najveće dozvoljene mase od najmanje 1.250 kg, koji može postići brzinu od najmanje 80 km/h. Teretni dio priključnog vozila sastoji se od zatvorenog dijela (stalna nadgradnja ili privremena - cerada), širine najmanje 2,0 m i visine 2,0 m. Stvarna ukupna masa priključnog vozila iznosi najmanje 800 kg;
- 14) za kategoriju D - motornom vozilu, opremljenom sa protivblokirajućim sistemom (ABS) radnog kočenja i tahografom, dužine najmanje 10,0 m, širine najmanje 2,4 m, koje osim sjedišta za vozača ima najmanje 30 sjedišta i koje može postići brzinu od najmanje 80 km/h;
- 15) za kategoriju D+E - skupu vozila sastavljenom od motornog vozila kategorije D iz tačke 14 ovog stava i priključnog vozila najveće dozvoljene mase od najmanje 1.250 kg, širine 2,4 m, koji može postići brzinu od najmanje 80 km/h. Teretni dio priključnog vozila

sastoji se od zatvorenog dijela (stalna nadgradnja ili privremena - cerada) širine najmanje 2,0 m i visine 2,0 m. Stvarna ukupna masa priključnog vozila iznosi najmanje 800 kg;

16) za kategoriju T - traktoru s odgovarajućim priključnim vozilom.

Kadar

Član 13

Auto škola, saglasno zakonu kojim se uređuje oblast bezbjednosti saobraćaja na putevima, treba da ima najmanje dva instruktora vožnje za vozila kategorije B, najmanje jednog instruktora za ostale kategorije vozila za koje vrši osposobljavanje kandidata, predavača teorijske nastave i predavača prve pomoći.

Odložena primjena

Član 14

Odredba člana 11 ovog pravilnika primjenjivaće se po isteku godinu dana od dana stupanja na snagu ovog pravilnika.

Prestanak važenja

Član 15

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o bližim uslovima koje treba da ispunjava auto škola u pogledu prostora, nastavnih sredstava, vozila i kadra ("Službeni list CG", broj 30/15).

Stupanje na snagu

Član 16

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

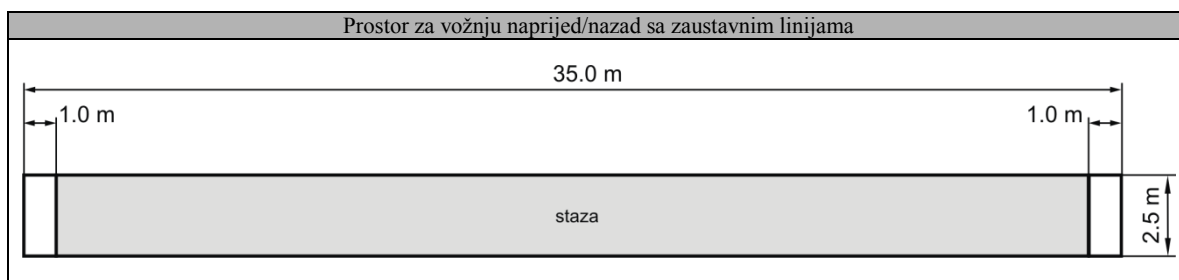
*U ovaj pravilnik prenešena je Direktiva 2006/126/EZ Evropskog parlamenta i Savjeta od 20. decembra 2006. o vozačkim dozvolama (izmijenjena)

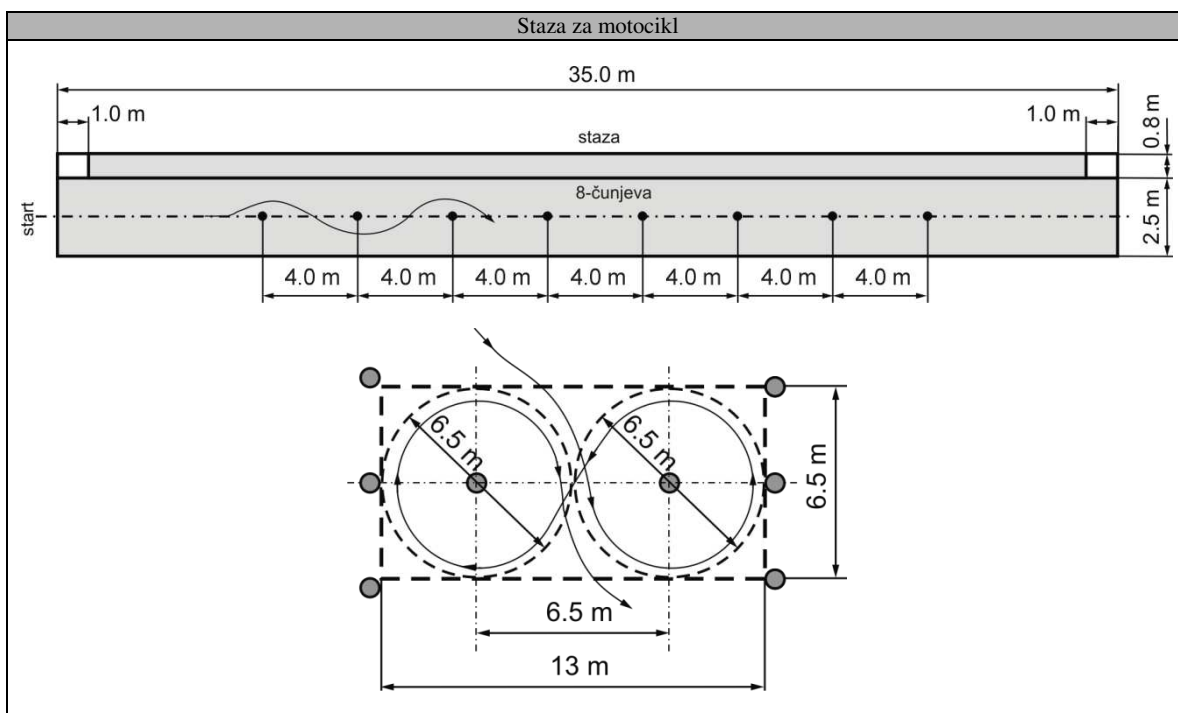
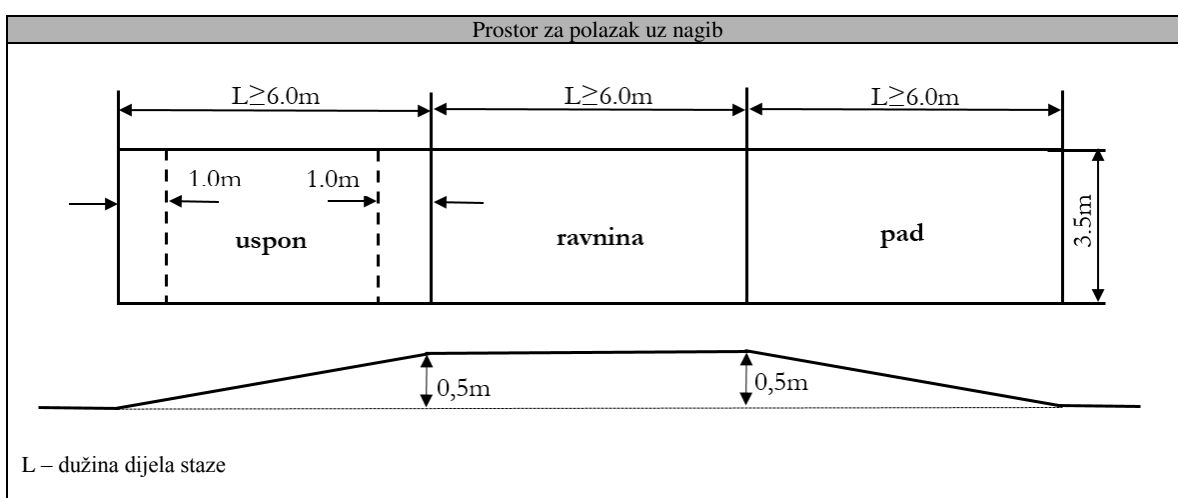
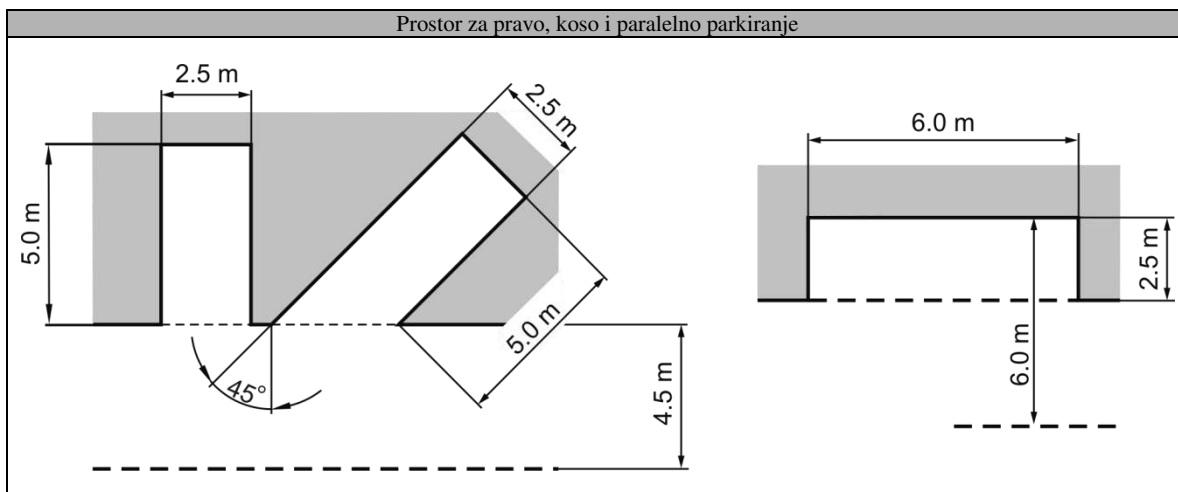
Broj: 03-011/21-9396/1

Datum: 18. novembra 2021. godine

Ministarka,
prof. **dr Vesna Bratić**, s.r.

SKICA POLIGONA SA DIMENZIJAMA PROSTORA ZA IZVOĐENJE POLIGONSKIH RADNJI I SAOBRAĆAJNO-TEHNIČKI USLOVI

1657.

Na osnovu člana 55 stav 5, člana 57 stav 7, člana 63 stav 2 i člana 64 stav 5 Zakona o putevima ("Službeni list CG", broj 82/20), Ministarstvo kapitalnih investicija donijelo je

P R A V I L N I K
O NAČINU OCJENE UTICAJA DRŽAVNIH PUTEVA NA BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA, REVIZIJI I PROVJERI
BEZBJEDNOSTI DRŽAVNOG PUTA

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način ocjene uticaja državnih puteva na bezbjednost saobraćaja, bliži sastav stručne komisije i uslovi koje moraju da ispune članovi stručne komisije za sprovođenje ocjene uticaja na bezbjednost saobraćaja, sadržaj izvještaja o ocjeni uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja, revizija bezbjednosti državnog puta, provjera bezbjednosti državnog puta, sadržaj izvještaja o reviziji i provjeri bezbjednosti državnog puta, sastav stručne komisije i uslovi koje ispunjavaju članovi stručne komisije za sprovođenje revizije i provjere bezbjednosti državnog puta, praćenje stanja bezbjednosti saobraćaja, rangiranje i upravljanje putevima i uticaj puta na saobraćajne nezgode, način polaganja i program stručnog ispita za revizora i obrazac sertifikata za revizora bezbjednosti puteva.

Ocjena uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja

Član 2

Ocjena uticaja državnog puta na bezbjednost saobraćaja (u daljem tekstu: ocjena) obuhvata pregled idejnog rješenja u kojem se razmatraju različite varijante rješenja trase puta.

Elementi ocjene dati su u Prilogu 1.

Stručna komisija za ocjenu

Član 3

Stručna komisija za ocjenu je nezavisna i sastoji se od najmanje dva člana, od kojih je jedan član sertifikovani revizor bezbjednosti puteva i jedan član projektant iz oblasti putne infrastrukture.

Revizor bezbjednosti puteva koji je član stručnog tima za ocjenu mora da ima iskustvo u analizama bezbjednosti saobraćaja i saobraćajnih nezgoda na putevima.

Projektant iz oblasti putne infrastrukture koji je član stručne komisije za ocjenu je najmanje VII-1 nivoa nacionalnog okvira kvalifikacija građevinske struke (smjer saobraćaj), odnosno saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj), sa licencom, odnosno rješenjem o ispunjenosti uslova za projektovanje saobraćajne signalizacije i opreme puta.

Način ocjene

Član 4

Stručna komisija za ocjenu vrši sistematsku, stručnu i detaljnu ocjenu uticaja puta na bezbjednost saobraćaja.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana analizira postojeća i buduća saobraćajna opterećenja, pješačke i biciklističke tokove, učešće javnog prevoza putnika u području uticaja, površine namijenjene za kretanje pojedinih kategorija učesnika, kao i površine za parkiranje vozila.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana provjerava varijantna rješenja (u daljem tekstu: varijante) iz idejnog rješenja izgradnje puta, odnosno idejnog rješenja rekonstrukcije puta, uključujući varijante „ne raditi ništa” i „uraditi minimum” radi pronalaženja optimalnog rješenja u odnosu na bezbjednost saobraćaja.

Varijanta „ne raditi ništa” podrazumijeva da se stanje puta održava na postojećem nivou u okviru redovnog održavanja puteva.

Varijanta „uraditi minimum” podrazumijeva da se u posmatranom periodu vrši samo investiciono održavanje puta.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana, po potrebi, vrši terenski obilazak radi sagledavanja pružanja trase, topografije terena i okoline puta.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana priprema izvještaj o ocjeni i rangira varijante u odnosu na bezbjednost saobraćaja.

Izvještaj o ocjeni

Član 5

Izvještaj o ocjeni sadrži:

- 1) opis projekta i definisanje problema;
 - 2) analizu područja uticaja;
 - 3) postojeće probleme u odnosu na bezbjednost saobraćaja;
 - 4) ciljeve za unapređenje bezbjednosti saobraćaja;
 - 5) opise varijanti;
 - 6) analizu uticaja varijanti na bezbjednost saobraćaja;
 - 7) upoređivanje prednosti i nedostataka varijanti, uključujući i analizu troškova i benefite sa aspekta bezbjednosti saobraćaja;
 - 8) rangiranje varijanti u odnosu na bezbjednost saobraćaja.
- Izvještaj o ocjeni potpisuju članovi stručne komisije za ocjenu.

Preporuke iz izvještaja o ocjeni

Član 6

Upravljač puta, odnosno investitor idejnog rješenja sa stručnom komisijom za ocjenu utvrđuje ciljeve projekta, područje uticaja, ulazne, odnosno postojeće podatke, rokove za sprovođenje ocjene i izradu izvještaja o ocjeni.

Upravljač puta, odnosno investitor idejnog rješenja analizira i donosi odluku o primjeni preporuka iz izvještaja o ocjeni.

Na osnovu izvještaja o ocjeni upravljač puta, odnosno investitor idejnog rješenja priprema preporuke:

- 1) koje su usvojene i koje će se primijeniti u okviru projekta;
- 2) koje su usvojene i koje će se primijeniti prilikom implementacije mjera u fazama projektovanja;
- 3) koje se ne prihvataju, sa obrazloženjem o razlozima neprihvatanja.

Upravljač puta, odnosno investitor idejnog rješenja prati implementaciju preduzetih mjera.

Revizija bezbjednosti državnih puteva

Član 7

Revizija bezbjednosti državnih puteva (u daljem tekstu: revizija) sprovodi se za sve projekte izgradnje novog puta i za projekte rekonstrukcije postojećeg puta, u svim fazama projektovanja i to:

- 1) za idejni projekat;
- 2) za glavni projekat;
- 3) neposredno prije puštanja u eksploataciju puta; i
- 4) u početnom periodu eksploatacije puta, najkasnije šest mjeseci od dana puštanja puta u eksploataciju.

Revizija sadrži elemente iz Priloga 2.

Revizija se sprovodi prije revizije tehničke dokumentacije u skladu sa propisom kojim se uređuje planiranje prostora i izgradnja objekata.

Upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta izgradnje novog ili projekata rekonstrukcije postojećeg puta obavještava projektanta izgradnje novog, odnosno projektanta rekonstrukcije postojećeg puta o izabranoj stručnoj komisiji za reviziju.

Stručna komisija za reviziju

Član 8

Stručna komisija za reviziju je nezavisna od upravljača puta, odnosno investitora infrastrukturnog projekta i sastoji se od najmanje dva člana, od kojih je jedan rukovodilac stručne komisije.

Rukovodilac i članovi stručne komisije za reviziju, prije odluke o imenovanju, dostavljaju upravljaču puta, odnosno investitoru infrastrukturnog projekta izjavu o nezavisnosti kojom potvrđuju da nijesu bili uključeni u postupke projektovanja puta za koji se vrši revizija.

Rukovodilac stručne komisije iz stava 1 ovog člana mora da ima važeći sertifikat za vršenje revizije.

Član stručne komisije iz stava 1 ovog člana ne može da bude lice koje je zaposleno kod upravljača puta, odnosno investitora infrastrukturnog projekta.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana sastoji se od najmanje jednog revizora saobraćajne struke i jednog revizora građevinske struke.

Pored revizora iz stava 5 ovog člana, u radu stručne komisije za reviziju, kao članovi, mogu učestvovati i stručnjaci saobraćajne i građevinske struke koji nijesu sertifikovani za poslove revizije.

Ako se radi o specifičnim poslovima upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta može zahtijevati da se u rad stručne komisije za reviziju uključe i stručnjaci elektro ili mašinske struke, stručnjaci za odvodnjavanje i hortikulturu.

Izvještaj o reviziji

Član 9

Izvještaj o reviziji sadrži:

- 1) podatke o projektu, upravljaču puta, odnosno investitoru infrastrukturnog projekta i stručnoj komisiji za reviziju, fazi projekta u kojoj se vrši revizija, jedinstveni broj dokumenta;
- 2) izmjene i dopune izvještaja;
- 3) strukturu izvještaja;
- 4) podatke o reviziji projekta: upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta, način nabavke usluge, izabrana stručna komisija za reviziju, datum sprovođenja nabavke, dostavljanja tehničke dokumentacije na reviziju i predaje izvještaja revizije;
- 5) ime i prezime rukovodioca i članova stručne komisije za reviziju;
- 6) ime i prezime lica koja su prisutna na obilasku terena, datum i vrijeme obilaska, kao i uslove tokom posjete terena (vremenske prilike, saobraćajni uslovi);
- 7) pregledana dokumenta i crteže tehničke dokumentacije korišćene za potrebe revizije;
- 8) korišćene priručnike, uputstva i standarde;
- 9) opis projekta (dužina, računska brzina, širine trake);
- 10) opis i obrazloženje potencijalnih problema bezbjednosti saobraćaja u tehničkoj dokumentaciji;
- 11) izvod iz projekta sa problemom za koji se daje predlog za otklanjanje, kao i fotografije sa terena;
- 12) predloge za otklanjanje ili smanjenje negativnih uticaja problema (opis predloga, kao i fotografije ili skicu);
- 13) probleme koji se odnose na bezbjednost saobraćaja, ali nijesu sastavni dio projekta, sa opisom problema i predlogom mjera za otklanjanje uzroka ili umanjeње posljedica;

14) potpisane izjave članova stručne komisije za reviziju o vršenju nezavisne, stručne i sistematske revizije projekta puta; i

15) priloge u okviru izvještaja.

Specifični problemi bezbjednosti saobraćaja iz izvještaja o reviziji odnose se na:

- 1) funkciju puta;
- 2) poprečni profil;
- 3) pružanje puta (situacioni plan);
- 4) raskrsnice;
- 5) pristup javnim i privatnim objektima, odnosno sadržajima (priklučci);
- 6) posebne kategorije nemotorizovanih učesnika u saobraćaju;
- 7) saobraćajnu signalizaciju i osvetljenje;
- 8) opremu puta i elemente pasivne bezbjednosti; i
- 9) stanje putnog pojasa sa posebnim osvrtom na nepokretne prepreke.

Izvještaj o reviziji čini sastavni dio tehničke dokumentacije koja se dostavlja na reviziju u skladu sa propisima kojima se uređuje planiranje i izgradnja objekata.

Sastavni dio izvještaja o reviziji nakon puštanja puta u eksploataciju je i analiza saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile poslije puštanja puta u eksploataciju.

Izvještaj o reviziji potpisuju članovi stručne komisije za reviziju.

Pregled izvještaja o reviziji

Član 10

Upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta obezbeđuje stručnoj komisiji za reviziju tehničku dokumentaciju, uključujući i izvještaje o ranijim provjerama, odnosno revizijama.

Nakon sprovedene revizije, upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta pregleda izvještaj o reviziji, a naročito preporuke stručne komisije za reviziju i:

1) dostavlja projektantu (u slučaju revizije projekta), odnosno projektantu i izvođaču radova na putu (ako se revizija vrši neposredno prije puštanja puta u eksploataciju ili neposredno poslije puštanja puta u eksploataciju) izvještaj o reviziji;

2) odlučuje o prihvatanju, djelimičnom prihvatanju ili neprihvatanju preporuka stručne komisije za reviziju i obrazlaže svoju odluku;

3) dostavlja stručnoj komisiji za reviziju izjašnjenja o preporukama; i

4) pokreće proceduru za otklanjanje nedostataka po prihvaćenim preporukama iz izvještaja o reviziji do sljedeće faze projektovanja.

Upravljač puta donosi mišljenje na konačnu odluku investitora.

Upravljač puta prati sprovođenje preporuka.

Izjašnjenje projektanta

Član 11

Na zahtjev upravljača puta, odnosno investitora infrastrukturnog projekta, u fazi idejnog i glavnog projekta, a nakon dostavljanja izvještaja o reviziji, projektant se izjašnjava o predloženim mjerama unapređenja u odnosu na mogućnost izvođenja.

O predloženim mjerama unapređenja u odnosu na mogućnost izvođenja upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta obavještava stručnu komisiju za reviziju.

Ponavljanje revizije

Član 12

Revizija u fazi projektovanja se ponavlja u cjelosti, ako je došlo do značajnih izmjena projekta u odnosu na prethodnu tehničku dokumentaciju za koju je urađena revizija, odnosno ako izmjene tehničke dokumentacije mogu ugroziti bezbjednost saobraćaja.

Upravljač puta, odnosno investitor infrastrukturnog projekta može proširiti obim revizije radi sagledavanja bezbjednosti saobraćaja.

Izmjene tehničke dokumentacije zahtijevaju reviziju projekta samo na elementima na kojima su vršene izmjene.

Provjera bezbjednosti puta

Član 13

Provjera bezbjednosti državnih puteva (u daljem tekstu: provjera) se odnosi na puteve u eksploataciji i vrši se radi provjere elemenata postojećeg puta u odnosu na bezbjednost saobraćaja na putu, uticaja radova na putevima na bezbjednost saobraćaja, kao i radi sprečavanja saobraćajnih nezgoda i njihovih posljedica.

Provjere mogu biti:

- 1) periodične; i
- 2) ciljane.

Periodične provjere se vrše najmanje jednom u periodu od pet godina.

Ciljane provjere se vrše za djelove puteva sa većim brojem saobraćajnih nezgoda i posljedicama saobraćajnih nezgoda (mapiranjem rizika), odnosno većim rizikom smrtnosti u saobraćajnim nezgodama na putevima (mapiranjem rizika ili analizom ocjene bezbjednosnih karakteristika puta po dionicama puteva).

Provjera iz stava 1 ovog člana sadrži elemente iz Priloga 3.

Stručna komisija za provjeru

Član 14

Stručna komisija za provjeru je nezavisna i sastoji se od najmanje dva člana, od kojih je jedan rukovodilac stručne komisije.

Rukovodilac i članovi stručne komisije za provjeru, prije odluke o imenovanju, dostavljaju upravljaču puta izjavu o nezavisnosti kojom potvrđuju da nijesu bili uključeni u postupke projektovanja puta za koji se vrši provjera.

Rukovodilac stručne komisije za provjeru mora da ima važeći sertifikat za vršenje provjere.

Član stručne komisije za provjeru ne može da bude lice koje je zaposleno kod upravljača državnog puta.

Stručna komisija iz stava 1 ovog člana sastoji se od najmanje jednog provjerivača saobraćajne struke i jednog provjerivača građevinske struke.

Pored provjerivača iz stava 5 ovog člana, u radu stručne komisije za provjeru, kao članovi, mogu učestvovati i stručnjaci saobraćajne i građevinske struke koji nijesu licencirani za poslove provjere.

Ako se radi o specifičnim poslovima, upravljač puta može predložiti da se u rad stručne komisije za provjeru uključe i stručnjaci elektro ili mašinske struke, stručnjaci za odvodnjavanje i hortikulturu.

Izveštaj o provjeri

Član 15

Izveštaj o provjeri sadrži:

- 1) podatke o putu, upravljaču puta, stručnoj komisiji za provjeru, jedinstveni broj dokumenta, kao i status izveštaja (radna ili konačna verzija);
- 2) izmjene i dopune izveštaja o provjeri;
- 3) strukturu izveštaja;
- 4) podatke o upravljaču puta, načinu nabavke usluge, izabranoj stručnoj komisiji za provjeru, datumu (pokretanja nabavke, dostavljanja dokumentacije, predaje izveštaja provjere);
- 5) ime i prezime rukovodioca i članova stručne komisije za provjeru;
- 6) ime i prezime lica koja su prisutna na obilasku terena, datum i vrijeme obilaska, kao i uslovi tokom posjete terena (vremenske prilike, saobraćajni uslovi);
- 7) dokumentaciju korišćenu za provjeru;
- 8) korišćene priručnike, uputstva i standarde;
- 9) opis puta, odnosno dionice puta;
- 10) analiza bezbjednosti saobraćaja na putu, odnosno dionici puta (analiza saobraćajnih nezgoda i posljedica saobraćajnih nezgoda i analiza brzine);
- 10) opis problema bezbjednosti saobraćaja na putu, odnosno dionici puta;
- 11) probleme u vezi sa održavanjem puta (opis i obrazloženje problema);
- 12) predloge za otklanjanje ili umanjivanje negativnih uticaja problema (opis predloga, fotografije ili skica rješenja);
- 13) izjave o nezavisnosti članova stručne komisije za provjeru.

Specifični problemi bezbjednosti saobraćaja iz izveštaja o provjeri se odnose na:

- 1) funkciju puta;
 - 2) poprečni profil;
 - 3) pružanje puta;
 - 4) raskrsnice;
 - 5) pristup javnim i privatnim objektima/sadržajima;
 - 6) posebne kategorije nemotorizovanih učesnika u saobraćaju;
 - 7) saobraćajnu signalizaciju i osvjetljenje;
 - 8) opremu puta i elemente pasivne bezbjednosti; i
 - 9) stanje putnog pojasa, sa posebnim osvrtom na nepokretne prepreke.
- Izveštaj o provjeri potpisuju svi članovi stručne komisije za provjeru.

Rangiranje državnih puteva prema bezbjednosti saobraćaja

Član 16

Rangiranje državnih puteva prema bezbjednosti saobraćaja vrši se radi određivanja bezbjednosne karakteristike puta i da bi se smanjio broj saobraćajnih nezgoda na njima, utvrđivanjem dionica najvećeg rizika (u daljem tekstu: mapiranje rizika), na osnovu:

- 1) podataka o saobraćajnim nezgodama i posljedicama saobraćajnih nezgoda na dionicama državnih puteva;
- 2) analize ocjene bezbjednosnih karakteristika državnog puta po dionicama državnih puteva; ili
- 3) saobraćajnih nezgoda koje su se dogodile na državnim putevima, osim saobraćajnih nezgoda koje su obuhvaćene identifikacijom opasnih mjesta.

Dionice najvećeg rizika na putevima se određuju kao opasno mjesto i kao crne tačke.

Mapiranje rizika vrši se u skladu sa Prilogom 4.

Opasno mjesto

Član 17

Opasno mjesto (u daljem tekstu: crna tačka) je svako mjesto na putu dužine od najviše 300 m u naselju, odnosno od najviše 1.000 m na putu van naselja na kojem se u prethodne tri godine dogodilo najmanje dvije

saobraćajne nezgode sa poginulim, odnosno povrijeđenim licima, u kojima je jedan od uzroka nastanka nezgode bio put i na kojem je ponderisani broj saobraćajnih nezgoda (u daljem tekstu: PBSN) u prethodne tri godine veći od granične vrijednosti PBSN.

Uzrok nastanka saobraćajnih nezgoda se utvrđuje na osnovu podataka iz odgovarajućih karakteristika saobraćajnih nezgoda iz evidencije o saobraćajnim nezgodama.

Način identifikacije i rangiranja crnih tačaka

Član 18

Identifikacija i rangiranje crnih tačaka vrši se na osnovu podataka o saobraćajnim nezgodama i posljedicama saobraćajnih nezgoda na putnoj mreži iz evidencije o saobraćajnim nezgodama.

Pored podataka iz stava 1 ovog člana, identifikacija i rangiranje crnih tačaka vrši se i na osnovu podataka o:

- 1) vrsti saobraćajne nezgode;
- 2) koordinatama, odnosno tačnoj lokaciji saobraćajne nezgode;
- 3) uzrocima saobraćajnih nezgoda, odnosno uzrocima nastanka saobraćajne nezgode;
- 4) tipu saobraćajne nezgode;
- 5) mjestu saobraćajne nezgode.

Stručna komisija za identifikaciju i rangiranje crnih tačaka

Član 19

Stručna komisija za identifikaciju i rangiranje crnih tačaka vrši obilazak svake lokacije identifikovane kao crna tačka i sačinjava izvještaj.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana sadrži:

- podatke o mreži puteva na kojoj se sprovodi identifikacija i rangiranje crnih tačaka;
- podatke o licu koje zahtijeva identifikaciju i rangiranja crnih tačaka;
- podatke o članovima stručne komisije za identifikaciju i rangiranje crnih tačaka;
- podatke o karakteristikama lokacije crnih tačaka: broj i širina saobraćajnih traka, poprečni nagib, uzdužni nagib, radijus krivine, ivičnjaci, trotoari, pješačke staze, biciklističke trake, saobraćajna signalizacija, javni servisi, stajališta javnog prevoza, parkirališta, osvjetljenje, pasivni sistemi zaštite, protok saobraćaja;
- fotografije lokacija crnih tačaka;
- opise sa skicama saobraćajnih nezgoda na crnim tačkama;
- podatke o mjerenjima brzina na crnim tačkama;
- preporuke za otklanjanje, odnosno smanjenja rizika crnih tačaka: urgentne, kratkoročne i dugoročne.

Sastav stručne komisije za identifikaciju i rangiranje crnih tačaka

Član 20

Stručna komisija za identifikaciju i rangiranje crnih tačaka se sastoji od najmanje dva člana, od kojih je jedan član rukovodilac i jedan član revizor, odnosno provjerivač.

Rukovodilac i članovi stručne komisije, prije odluke o imenovanju, dostavljaju upravljaču puta izjavu o nepostojanju sukoba interesa, kojom potvrđuju da nijesu učestvovali u projektovanju ili izgradnji puteva, kao ni u procesu održavanja mreže puteva koji je predmet mapiranja rizika, odnosno identifikacije i rangiranja crnih tačaka.

Čuvanje i predstavljanje podataka o crnim tačkama

Član 21

Podaci o identifikovanim i rangiranim crnim tačkama čuvaju se u bazi podataka upravljača puta i predstavljaju se na mapi puteva u tabelama i grafikonima.

Izvještaj o rizicima

Član 22

Upravljač puta naručuje projekte mapiranja rizika, odnosno identifikacije i rangiranja crnih tačaka.

Na osnovu mapiranja rizika, odnosno identifikacije i rangiranja crnih tačaka, upravljač puta sačinjava izvještaj o rizicima na putevima kojima upravlja.

Izvještaj iz stava 2 ovog člana, pored mapiranja rizika, odnosno identifikacije i rangiranja crnih tačaka, sadrži plan realizacije aktivnosti radi smanjenja rizika, odnosno otklanjanja crnih tačaka.

Polaganje stručnog ispita

Član 23

Stručno osposobljavanje za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača i stručno usavršavanje za polaganje ispita provjere znanja za revizora, odnosno provjerivača, vrši se u skladu sa Prilogom 5.

Stručno osposobljavanje

Član 24

Stručno osposobljavanje iz člana 23 ovog pravilnika vrši se najmanje jednom godišnje.

Prijava za revizora, odnosno provjerivača podnosi se organu državne uprave nadležnom za poslove saobraćaja (u daljem tekstu: Ministarstvo) najkasnije u roku od 30 dana prije početka sprovođenja stručnog osposobljavanja.

Uz prijavu iz stava 2 ovog člana prilaže se:

- 1) ovjerena kopija diplome o stečenom obrazovanju najmanje VII-1 nivoa nacionalnog okvira kvalifikacija saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj), odnosno građevinske struke (smjer saobraćaj);
- 2) potvrda da lice koje podnosi prijavu ima najmanje pet godina radnog iskustva u oblasti bezbjednosti drumskog saobraćaja, odnosno projektovanja puteva ili izvođenja radova na izgradnji puteva;
- 3) potvrdu da nije pravnosnažno osuđivano u posljednjih pet godina za krivična djela iz oblasti bezbjednosti saobraćaja na putevima.

Licu koje je pohađalo najmanje 80% obima nastavnog sadržaja za stručno osposobljavanje lica za polaganje stručnog ispita i koje je za vrijeme stručnog osposobljavanja pripremio i odbranilo najmanje jedan izvještaj o provjeri bezbjednosti saobraćaja na putu, odnosno najmanje jedan izvještaj o reviziji projekta puta, izdaje se potvrda o uspješno završenom stručnom osposobljavanju lica za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača.

Potvrda o završenom stručnom osposobljavanju

Član 25

Lice kome je izdata potvrda o uspješno završenom stručnom osposobljavanju za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača, može da polaže stručni ispit, u roku od godinu dana od dana uspješno završenog stručnog osposobljavanja.

Lice koje uspješno završi stručno osposobljavanje za polaganje stručnog ispita podnosi:

- 1) popunjenu prijavu za polaganje stručnog ispita;
- 2) potvrdu o uspješno završenom stručnom osposobljavanju za polaganje stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača.

Komisija za polaganje stručnog ispita

Član 26

Stručni ispit se polaže pred ispitnom komisijom za polaganje stručnog ispita koju obrazuje Ministarstvo.

Ispitna komisija za polaganje stručnog ispita sastoji se od predsjednika i dva člana.

Predsjednik ispitne komisije iz stava 1 ovog člana je predstavnik Ministarstva.

Jedan član ispitne komisije iz stava 1 ovog člana je saobraćajne struke (smjer drumski saobraćaj), a drugi građevinske struke (smjer saobraćaj).

Stručni ispit

Član 27

Stručni ispit se sprovodi u pisanom obliku, traje dva sata i sastoji se od:

- 1) teorijskog dijela: pitanja sa više ponuđenih odgovora, pitanja koja zahtijevaju direktan odgovor ili kombinacije pitanja; i
- 2) zadataka sa praktičnim primjerima (studija slučaja).

Ako lice ne pristupi polaganju stručnog ispita ili odustane od započetog polaganja stručnog ispita smatraće se da nije položilo ispit.

Ako lice na stručnom ispitu koristi nedozvoljena sredstva (udžbenik, bilješke, nedozvoljena tehnička sredstva, komunikacija sa drugim licem u toku ispita), ispitna komisija će ga udaljiti sa ispita, pismeno evidentirati da je udaljeno sa ispita i da nije položilo stručni ispit.

Licu koje je udaljeno sa stručnog ispita, neće se dozvoliti ponovno polaganje stručnog ispita u roku od godinu dana od dana kada je udaljeno sa ispita.

Zapisnik o polaganju stručnog ispita

Član 28

O polaganju stručnog ispita vodi se zapisnik o polaganju stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača.

Zapisnik o polaganju stručnog ispita za revizora, odnosno provjerivača čuva se na period od pet godina.

Lice je položilo stručni ispit ako je dobilo najmanje 80% od ukupnog broja bodova.

Na zahtjev lica koje nije položilo stručni ispit, ispitna komisija omogućava uvid u test.

Licu koje nije položilo stručni ispit omogućava se da ponovo polaže stručni ispit u narednim ispitnim rokovima do isteka roka iz člana 27 stav 4 ovog pravilnika.

Sertifikat za revizora i provjerivača

Član 29

Licu koje položi stručni ispit izdaje se sertifikat za revizora za obavljanje revizije projekta puta u odnosu na bezbjednosne karakteristike puta, odnosno provjerivača za obavljanje provjere bezbjednosti saobraćaja na putu.

Sertifikat za revizora za obavljanje revizije projekta puta u odnosu na bezbjednosne karakteristike puta izdaje se na Obrascu 1.

Sertifikat za provjerivača za obavljanje provjere bezbjednosti saobraćaja na putu izdaje se na Obrascu 2.

Provjera znanja za obnovu sertifikata

Član 30

Revizor, odnosno provjerivač prije polaganja ispita provjere znanja podnosi prijavu za polaganje ispita provjere znanja za obnavljanje licence za revizora, odnosno provjerivača, najkasnije 30 dana prije ispita provjere znanja za koji se prijavljuje.

Ispit provjere znanja za obnavljanje licence za revizora, odnosno provjerivača sprovodi se u skladu sa članom 27 ovog pravilnika.

Ispit provjere znanja za obnavljanje licence za revizora, odnosno provjerivača polaže se pred ispitnom komisijom iz člana 26 ovog pravilnika.

Uvjerjenje o položenom ispitu

Član 31

Revizor, odnosno provjerivač je položio ispit provjere znanja za obnavljanje licence za revizora, odnosno provjerivača ako je dobio najmanje 80% od ukupnog broja bodova.

Na zahtjev revizora, odnosno provjerivača, koji nije položio ispit iz stava 1 ovog člana, ispitna komisija omogućava uvid u test.

Revizoru, odnosno provjerivaču koji položi ispit iz stava 1 ovog člana izdaje se uvjerenje o položenom ispitu provjere znanja za revizora, odnosno provjerivača.

Ako lice ne pristupi polaganju ispita provjere znanja ili odustane od započetog polaganja ispita, smatraće se da nije položio ispit.

Prilozi

Član 32

Prilozi 1 do 5 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Obrasci 1 i 2 čine sastavni dio ovog pravilnika.

Stupanje na snagu

Član 33

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 01-342/21-12654/1

Podgorica, 22. novembra 2021. godine

Ministar,

Mladen Bojanić, s.r.

PRILOG 1

ELEMENTI OCJENE UTICAJA NA BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA NA PUTEVIMA

Elementi ocjene uticaja na bezbjednost saobraćaja na putevima su:

- definisanje problema,
- sadašnja situacija i scenario "bez promjena",
- ciljevi u području bezbjednosti saobraćaja na putevima,
- analiza uticaja predloženih varijanti na bezbjednost saobraćaja na putevima,
- upoređivanje varijanti, uključujući i analizu troškova i benefita,
- predstavljanje mogućih rješenja.

Podaci koje ocjena uticaja na bezbjednost saobraćaja na putevima mora analizirati su:

- broj smrtno stradaćih u saobraćajnim nezgodama na putevima i broj saobraćajnih nezgoda, ciljevi smanjenja u poređenju sa scenarijom "bez promjena",
- izbor trase i korišćenja saobraćajnih rješenja,
- mogući uticaji na postojeću putnu mrežu (npr. izlazi, raskrsnice, ukrštanja, prelazi preko pruge u istom nivou),
- učesnici u saobraćaju, uključujući ranjive učesnike u saobraćaju (npr. pješaci, biciklisti, motoristi),
- saobraćajno opterećenje po kategorijama učesnika (uključujući npr. pješačke i biciklističke tokove),
- uticaj sezonskih i klimatskih uslova u okruženju,
- postojanje dovoljnog broja mjesta za parkiranje, odnosno uticaj zahtjeva za stacionarni saobraćaj,
- uticaj seizmičkih aktivnosti u okruženju.

ELEMENTI REVIZIJE BEZBJEDNOSTI NA PUTEVIMA

Za reviziju idejnog projekta razmatraju se sljedeći elementi:

- geografska lokacija (npr. mogućnost pojave klizišta, poplave, lavine, sezonski i klimatski uslovi i seizmičke aktivnosti),
- tip raskrsnice i udaljenosti između raskrsnica,
- broj i vrsta saobraćajnih traka,
- kategorija saobraćaja koja je dozvoljena na novom putu,
- funkcionalnost puta unutar putne mreže,
- meteorološki uslovi,
- brzine vožnje,
- poprečni presjek puta (npr. širina kolovoza, biciklističkih staza, pješačkih staza),
- horizontalno i vertikalno pružanje trase,
- vidljivost,
- oblik raskrsnica,
- javni prevoz i infrastruktura,
- prelazi preko pruge u istom nivou,
- sadržaj za ranjive učesnike u saobraćaju (sadržaj za pješake; sadržaj za bicikliste; postojanje alternativnih ruta i odvajanje od saobraćaja motornih vozila koji se kreću velikim brzinama, sadržaj za motorna vozila sa dva točka; učestalost i položaj prelaza za pješake i bicikliste; sadržaj za pješake i bicikliste na posmatranim putevima u tom području; odvajanje pješaka i biciklista od saobraćaja motornih vozila koji se kreću velikim brzinama ili postojanje direktnih alternativnih ruta na putevima nižeg reda).

Za reviziju glavnog projekta razmatraju se sljedeći elementi:

- trasa,
- vertikalna i horizontalna signalizacija,
- rasvjeta na putevima i raskrsnicama,
- oprema puta,
- hortikulturalno uređenje uz put,
- čvrste prepreke uz put,
- dostupnost bezbjednih parkirališta,
- sadržaj za ranjive učesnike u saobraćaju (sadržaj za pješake, sadržaj za bicikliste, sadržaj za motocikliste),
- prilagođavanje sistema zaštite za korisnike (razdjelno ostrvo i zaštitne odbojne ograde za sprešavanje opasnosti za ranjive korisnike puta).

Neposredno prije puštanja u eksploataciju puta razmatraju se sljedeći elementi:

- bezbjednost učesnika u saobraćaju i vidljivost u različitim uslovima npr. u mraku i uobičajenim vremenskim uslovima,
- vidljivost vertikalne i horizontalne signalizacije,
- stanje kolovoza.

Nakon puštanja puta u eksploataciju vrši se procjena bezbjednosti na osnovu stvarnog ponašanja korisnika puta.

ELEMENTI PROVJERE BEZBJEDNOSTI NA PUTEVIMA

Prilikom provjere bezbjednosti na putevima razmatraju se sljedeći elementi:

- horizontalno i vertikalno pružanje puta (vidljivost i preglednost; ograničenje brzine i određivanje brzinskih zona; samorazumljivo pružanje trase, odnosno sposobnost učesnika u saobraćaju da razumiju pružanje trase; pristup susjednim objektima; pristup interventnih i servisnih vozila; tretmani kod mostova i propusta; izgled područja uz put (bankine, razika visine površine uz kolovoz, nagib.)),
- raskrsnice i petlje (dobar odabir tipa raskrsnice/petlje; geometrija raskrsnice/petlje; vidljivost i razumljivost (percepcija) raskrsnice; vidljivost na raskrsnici; raspored saobraćajnih traka na raskrsnici; kontrola saobraćaja na raskrsnicama (npr. kontrola znakom za obavezno zaustavljanje, semaforima); postojanje biciklističkih i pješačkih prelaza.),
- sadržaji za ranjive učesnike u saobraćaju (sadržaj za pješake; sadržaj za bicikliste; sadržaj za motocikliste; javni prevoz i infrastruktura; prelazi preko pruga (uz poseban osvrt na vrstu prelaza, u smislu da li su ručni ili automatizovani),
- rasvjeta i vertikalna i horizontalna signalizacija (zaklonjenost saobraćajnih znakova; čitljivost saobraćajnih znakova (položaj, veličina, boja); stubovi za označavanje, horizontalna signalizacija (položaj, dimenzije i retroreflektivna svojstva u suvim i vlažnim uslovima); osvjetljenje puta i raskrsnica; primjena opreme puta),
- svjetlosna signalizacija (rad i vidljivost semafora),
- objekti, putni pojas i zaštitna oprema puta (okolina puta uključujući vegetaciju, opasnost uz put i udaljenost od ivice kolovoza ili biciklističke staze; prilagođavanje zaštitnih sistema korisnicima puta (razdjelna ostrva i zaštitne odbojne ograde za vozila za zaštitu ranjivih učesnika u saobraćaju); završni elementi zaštitnih odbojnih ograda; primjena zaštitnih sistema na mostovima i kod propusta),
- kolovoz (oštećenja na kolovozu, prijanjanje, rasuti materijal/šljunak/kamjenje, zadržavanje vode na kolovozu),
- mostovi i tuneli (stanje mostova i njihov broj; stanje tunela i njihov broj; vizuelni elementi koji predstavljaju opasnost za bezbjednost infrastrukture),
- ostala pitanja (obezbeđenje sigurnih i bezbjednih parkirališta i odmorišta; sadržaj za teška vozila; odsjaj svjetla; radovi na putu; nebezbedne aktivnosti uz put; odgovarajuće informacije koje se daju putem inteligentnih transportnih sistema; vegetacija, divlje i domaće životinje uz put; upozorenje u zoni škola (ako je primjenljivo)).

MAPIRANJE RIZIKA NA OSNOVU PODATAKA O SAOBRAĆAJNIM NEZGODAMA I POSLJEDICAMA SAOBRAĆAJNIH NEZGODA PO DIONICAMA PUTEVA

1. Mapiranje rizika na osnovu podataka o saobraćajnim nezgodama

Za mapiranje rizika na osnovu podataka o saobraćajnim nezgodama i posljedicama saobraćajnih nezgoda po dionicama državnih puteva koristi se evidencija o državnim putevima upravljača puta kao i podaci o prosječnom dnevnom saobraćaju u toku godine.

Mapiranje rizika na osnovu podataka o saobraćajnim nezgodama i posljedicama saobraćajnih nezgoda po dionicama državnih puteva vrši se na osnovu:

- 1) kolektivnog rizika, koji obuhvata rizik stradanja u odnosu na dužinu posmatrane dionice državnog puta; i
- 2) individualnog rizika, koji obuhvata rizik stradanja u odnosu na broj pređenih kilometara na posmatranoj dionici državnog puta.

Kolektivni rizik po dionicama državnih puteva (KRd) izračunava se po sljedećoj formuli:

$$KRd = \frac{(SNPOG + SNTTP)/3}{Ld}$$

gdje je:

KRd – kolektivni rizik,

SNPOG – ukupan broj saobraćajnih nezgoda u kojima je najteža posljedica bila poginulo lice, na posmatranoj dionici državnog puta, u prethodne tri kalendarske godine,

SNTTP – ukupan broj saobraćajnih nezgoda u kojima je najteža posljedica bilo teško povređeno lice na posmatranoj dionici državnog puta, u prethodne tri kalendarske godine,

Ld – dužina posmatrane dionice državnog puta u kilometrima (km).

Individualni rizik po dionicama državnih puteva (IRd) izračunava se po sljedećoj formuli:

$$IRd = \frac{(SNPOG + SNTTP)}{\frac{Ld \times PGDS \times 365 \times 3}{10^9}}$$

gdje je:

IRd – individualni rizik,

SNPOG – ukupan broj saobraćajnih nezgoda u kojima je najteža posljedica bila poginulo lice, na posmatranoj dionici državnog puta, u prethodne tri kalendarske godine,

SNTTP – ukupan broj saobraćajnih nezgoda u kojima je najteža posljedica bilo teško povređeno lice na posmatranoj dionici državnog puta, u prethodne tri kalendarske godine,

Ld – dužina posmatrane dionice državnog puta u kilometrima (km),

PGDS – prosječan godišnji dnevni saobraćaj na posmatranoj dionici državnog puta (vozila/dan).

Vrijednost PGDS-a se izračunava kao prosjek vrijednosti PGDS-a u prethodne tri godine.

Za mapiranje rizika koriste se podaci o saobraćajnim nezgodama i posljedicama saobraćajnih nezgoda na državnoj putnoj mreži iz evidencije o saobraćajnim nezgodama koju vodi organ državne uprave nadležan za poslove unutrašnjih poslova.

2. Izračunavanje kolektivnog i individualnog rizika

U slučaju malog broja saobraćajnih nezgoda sa poginulim i teško povređenim licima na posmatranoj državnoj putnoj mreži za koju se vrši mapiranje rizika, za izračunavanje kolektivnog i individualnog rizika koriste se podaci o posljedicama saobraćajnih nezgoda, odnosno o nastradalim licima.

Za izračunavanje rizika u slučaju iz stava 1 ovog člana koristi se ponderisani broj nastradalih lica, koji se izračunava po formuli:

$$PBNL = LTP \times 1 + TTP \times 13 + POG \times 99$$

gdje je:

PBNL – ponderisani broj nastradalih lica,

LTP – broj lica sa lakim tjelesnim povredama, u prethodne tri kalendarske godine,

TTP – broj lica sa teškim tjelesnim povredama, u prethodne tri kalendarske godine,

POG – broj poginulih lica, u prethodne tri kalendarske godine,

Ponderisani broj nastradalih lica se koristi za izračunavanje kolektivnog rizika po sljedećoj formuli:

$$KRd = \frac{PBNL/3}{Ld}$$

gdje je:

KRd – kolektivni rizik,

PBNL – ponderisani broj nastradalih lica na posmatranoj dionici,

Ld – dužina posmatrane dionice puta u kilometrima (km).

Ponderisani broj nastradalih lica se koristi za izračunavanje individualnog rizika po sljedećoj formuli:

$$IRd = \frac{PBNL}{\frac{Ld \times PGDS \times 365 \times 3}{10^9}}$$

gdje je:

IRd – individualni rizik,

PBNL – ponderisani broj nastradalih lica na posmatranoj dionici,

Ld – dužina posmatrane dionice državnog puta u kilometrima (km),

PGDS – prosječan godišnji dnevni saobraćaj na posmatranoj dionici državnog puta (vozila/dan).

3. Rangiranje vrijednosti kolektivnog i individualnog rizika

Rangiranje vrijednosti kolektivnog i individualnog rizika po dionicama državnih puteva i njihova klasifikacija u grupe, odnosno klase, vrši se u skladu sa međunarodno priznatim metodologijama klasiranja, odnosno naučnim pristupom podjele rezultata na klase rizika (utvrđivanje početnog praga i eliminacija ekstremnih vrijednosti; jednake klase i sl.).

Vrijednosti kolektivnog i individualnog rizika se klasiraju u pet klasa, prema stepenu rizika, koje su označene bojama.

Klase rizika u odnosu na nivo rizika i boje kojima se označavaju su:

- 1) vrlo nizak nivo rizika – zelena boja;
- 2) nizak nivo rizika – žuta boja;
- 3) srednji nivo rizika – narandžasta boja;
- 4) visok nivo rizika – crvena boja;
- 5) vrlo visok nivo rizika – crna boja.

Na osnovu rezultata klasiranja izrađuju se mape rizika, odnosno karte za mrežu državnih puteva za koju se vrši mapiranje rizika.

4. Mapiranje rizika na osnovu analize ocjene bezbjednosnih karakteristika puta po dionicama puteva

Mapiranje rizika na osnovu analize ocjene bezbjednosnih karakteristika državnog puta vrši se na osnovu:

1) evidencija upravljača javnog puta o putnim pravcima;

2) snimaka državnog puta specijalizovanim vozilom sa odgovarajućim GPS uređajima i kamerama, naknadnom analizom i ocjenom snimljenih karakteristika puta.

Analiza, kodiranje i drugi elementi ocjene bezbjednosnih karakteristika dionice državnog puta, vrše se u skladu sa EURO RAP / iRAP procedurama ocjene bezbjednosti puta.

Proces ocjenjivanja sastoji se od snimanja državnog puta (snimak se vrši na svakih 100 m dionice državnog puta), kodiranja i analiziranja podataka od strane stručne komisije za sprovođenje mapiranja rizika, pripreme podataka, računanja rizika, ocjene rizika, predlaganja i prilagođavanja mjera.

Bezbjednost puta se ocjenjuje sa aspekta bezbjednosti svih korisnika puteva (vozača i putnika u putničkim vozilima, pješaka, motociklista i biciklista).

Najbezbjednije dionice puteva označavaju se sa pet zvjezdica, a najmanje bezbjedne sa jednom zvjezdicom.

5. Rangiranje crnih tačaka

PBSN za crnu tačku izračunava se množenjem broja saobraćajnih nezgoda sa ponderima težine posljedica saobraćajnih nezgoda koji se određuju vrijednostima pondera 1, 10 i 85, primjenom sljedeće formule:

$$PBSN = SNLTP \times 1 + SNTTP \times 10 + SNPOG \times 85$$

gdje je:

PBSN – ponderisani broj saobraćajnih nezgoda,

SNLTP – broj saobraćajnih nezgoda lica kod kojih je najteži stepen posljedica laka tjelesna povreda,

SNTTP – broj saobraćajnih nezgoda lica kod kojih je najteži stepen posljedica teška tjelesna povreda,

SNPOG – broj saobraćajnih nezgoda sa poginulim licima

Graničnu vrijednost ponderisanog broja saobraćajnih nezgoda **k** definiše upravljač puta.

Izračunate vrijednosti PBSN porede se sa graničnom vrijednošću PBSN **k**.

Upravljač puta može promijeniti vrijednost granične vrijednosti PBSN.

Ako je vrijednost PBSN veća ili jednaka graničnoj vrijednosti **k**, lokacija se identifikuje kao crna tačka.

Rangiranje crnih tačaka vrši se rangiranjem vrijednosti PBSN od najveće do najniže vrijednosti PBSN.

**PROGRAM STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA I PROGRAM OBAVEZNIH OBLIKA STRUČNOG USAVRŠAVANJA ZA
POLAGANJE STRUČNOG ISPITA I ISPITA PROVJERE ZNANJA ZA REVIZORA, ODNOSNO PROVJERIVAČA**

Nastavni plan i program za usavršavanje revizora i provjerivača sačinjen je na način da se ispune ciljevi i zadaci obuke, u skladu sa međunarodnom praksom, propisima i praktičnim znanjem.

Za realizaciju tema iz nastavnog plana i programa, u trajanju od šest, odnosno 12 dana, predviđeno je najmanje 16+14=30 nastavnih jedinica, u okviru kojih se proučavaju teorijska osnova i međunarodna praksa i izrađuje studija primjera – praktičan rad. Takođe je predviđen i samostalni rad.

Nastavni plan i program za usavršavanje revizora i provjerivača sadrži nastavne jedinice u modulima: 1, 2, 3, 4, 5 i 6, koji se odnose na upoznavanje sa nacionalnom i međunarodnom praksom u oblasti revizije i provjere bezbjednosti puta.

MODUL 1: Osnove revizije i provjere bezbjednosti puta (sedam nastavnih jedinica)

MODUL 2: Revizija i provjera bezbjednosti puta, veza sa ostalim alatima za ocjenu bezbjednosti puta i analiza saobraćajnih nezgoda (dvije nastavne jedinice)

MODUL 3: Proces provjere bezbjednosti puta (šest nastavnih jedinica)

MODUL 4: Praktičan dio – Provjera bezbjednosti saobraćaja (jedna nastavna jedinica)

MODUL 5: Proces revizije bezbjednosti puta (13 nastavnih jedinica)

MODUL 6: Praktični dio – Revizija bezbjednosti puta (jedna nastavna jedinica)

Program obaveznih oblika stručnog usavršavanja provjerivača sadrži najmanje po jednu nastavnu jedinicu iz modula 2, 3 i 4, namijenjenih osposobljavanju provjerivača, ukupne dužine trajanja od najmanje sedam časova.

Nakon odslušanog programa, provjerivač priprema i brani jedan izvještaj o provjeri bezbjednosti saobraćaja na putu.

Program obaveznih oblika stručnog usavršavanja za revizora sadrži najmanje po jednu nastavnu jedinicu iz modula 2, 3, 4, 5 i 6, namijenjenih osposobljavanju revizora i provjerivača, ukupne dužine trajanja najmanje 12 časova.

Nakon odslušanog programa, revizor priprema i brani jedan izvještaj o reviziji projekta puta.

Sertifikat revizora za obavljanje revizije projekta puta sa aspekta bezbjednosnih
karakteristika puta

Crna Gora

organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja

SERTIFIKAT

REVIZORA

za obavljanje revizije projekta puta sa aspekta bezbjedonosnih karakteristika puta

IME I PREZIME

Broj sertifikata:

Rješenje broj:

Datum izdavanja:

U Podgorici,

M.P.

MINISTAR

Sertifikat provjerivača za obavljanje provjere bezbjednosti saobraćaja na putu

Crna Gora

organ državne uprave nadležan za poslove saobraćaja

SERTIFIKAT

PROVJERIVAČA

za obavljanje provjere bezbjednosti saobraćaja na putevima

IME I PREZIME

Broj sertifikata:

Rješenje broj:

Datum izdavanja:

U Podgorici, .

M.P.

MINISTAR

1658.

Na osnovu člana 46 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16, 37/17) i člana 16 Zakona o političkim partijama („Službeni list RCG”, broj 21/04 i „Službeni list CG”, broj 59/11), Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija postupajući po prijavi za upis promjene podataka u Registar političkih partija, političke partije „Demokratska stranka jedinstva”, skraćenog naziva „DSJ”, u izvršenju Presude Upravnog suda, U.broj 3463/2019 od 22.1.2021.godine, donosi

R J E Š E N J E

U Registar političkih partija, Knjiga br. I, redni broj 30, u rubrici 11 vrši se upis promjene činjenice o izboru novog lica ovlašćenog za zastupanje političke partije „Demokratska stranka jedinstva”, skraćenog naziva „DSJ”, usvojene na sjednici Skupštine, dana 04.05.2015.godine.

Lice ovlašćeno za zastupanje je Nebojša Jušković.

O b r a z l o ž e n j e

Rješenjem Ministarstva javne uprave, broj 06-005/17-UP II-18/15 od 13.6.2019. godine, usvojena je prijava Nebojša Jušković iz Podgorice, broj 01-UP-I-005/15-3115/1 od 12.05.2015. godine i u Registar političkih partija upisana je promjena podatka o licu ovlašćenom za zastupanje političke partije naziva „Demokratska stranka jedinstva”.

Presudom Upravnog suda, U broj 3463/2019 od 23.2.2021.godine, poništeno je navedeno Rješenje i istom je, u bitnom, ukazano da, po ocjeni suda, rukovodeći se načelom utvrđivanja istine iz člana 7 Zakona o opštem upravnom postupku, po kojem se u upravnom postupku moraju pravilno i potpuno utvrditi sve činjenice i okolnosti koje su od značaja za zakonito i i pravilno odlučivanje o upravnoj stvari, tuženi organ je bio dužan, nakon ispitivanja osnovanosti zahtjeva u odnosu na činjenično stanje iz spisa predmeta, i dovodeći ga u vezu sa materijalno-pravnim odredbama, ocijeniti da li su ispunjeni uslovi za upis traženih činjenica. Naime, kod Statutom postavljenih pravila o sazivanju Skupštine i načina vršenja izbora u stranci, morao je tuženi javnopravni organ ispitivati ostvarenost pravila procedure u vezi sa Statutom. Dakle, kako je politička partija sa svojstvom pravnog lica, svoje organizaciono djelovanje unutar partije uredila svojim Statutom, da bi se bilo koja odluka donijeta od strane organa partije, kao što je u konkretnom odluka o licu ovlašćenom za zastupanje, smatrala valjanom u smislu ostvarenosti pretpostavki da se dozvoli upis u registar, istoj mora prethoditi procedura definisana odredbama Statuta. Izostanak poštovanja procedure u dijelu zakazivanja Skupštine, uzrokuje zaključak da nadležni organ partije, vanrednu sjednicu nije sazvaio, niti održao u Statutom postavljenim osnovima, zbog čega se ni odluke donijete na istoj, uključujući i odluku o izboru Nebojše Juškovića, za lice ovlašćeno za zastupanje, ne mogu prihvatiti kao Statutom utemeljene, što predstavlja smetnju njihovom upisu u Registar. Kod gornjeg stanja stvari bio je tuženi organ cijeniti da da li navedena odluka predstavlja valjani osnov za promjenu upisa ili ne i za takav svoj zaključak navesti razloge. Propustivši da tako postupi, tuženi organ je počinio povredu pravila postupka, pa je Sud našao da je osporeno rješenje nezakonito, zbog čega je tužbu uvažio i isto poništio. U ponovnom postupku tuženi organ će otkloniti nedostatke na koje je ukazano ovom presudom, i nakon toga, shodno obavezi iz člana 56 Zakona o upravnom sporu („Sl.list CG”, br. 54/16), donijeti novo, zakonito rješenje. Iz iznijetih razloga, a na osnovu člana 35 stav 1 Zakona o upravnom sporu, odlučeno je kao u izreci presude.

Rješenjem Ministarstva pravde, broj 02-3751/06 od 04.08.2006. godine, upisana je u Registar političkih partija „Demokratska stranka jedinstva”, skraćenog naziva „DSJ”, sa sjedištem u Podgorici, pod rednim brojem 30.

Politička partije naziva „Demokratska stranka jedinstva”, Nebojša Jušković, predsjednik, podnijela je ovom organu Prijavu, broj 01-UPI-005/15-3115/1 od 12.05.2015. godine, za promjenu činjenice u Registru političkih partija, o licu ovlašćenom za zastupanje. Uz prijavu je dostavljena Odluka Skupštine, broj 02-0505/15 od 05.05.2015. godine, o izboru Nebojše Juškovića za predsjednika „Demokratske stranke jedinstva”, koji ujedno predstavlja i zastupa stranku, Zapisnik sa održane Skupštine, broj 01-0505/15 od 05.05.2015. godine i spisak sa izjavom delegata koji su prisustvovali Skupštini.

Članom 1 Zakona o političkim partijama utvrđeno je da se ovim zakonom uređuju uslovi i način: osnivanja, organizovanja, registracije, udruživanja i prestanka rada političkih partija. Odredbom člana 11 navedenog Zakona, utvrđeno je da Partija ima svoj statut i program i da statut partije, pored ostalog, sadrži: naziv, skraćeni naziv, oznaku i sjedište partije; osnovne programske ciljeve partije; sastav, ovlašćenja, način odlučivanja i mandat organa partije; proceduru odlučivanja o kandidovanju i načinu izbora organa partije; teritorijalnu i unutrašnju organizaciju partije; način prijema i isključenja članova partije; prava i obaveze članova partije; proceduru utvrđivanja kandidata u postupku izbora organa vlasti; postupak promjene statute i način ostvarivanja javnosti rada partije. Program partije sadrži opis političkih ciljeva, vrijednosti i načela za koje se partija zalaže.

Odredbom člana 14 navedenog Zakona utvrđeno je da Registar političkih partija vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave, koje svojim propisom uređuje sadržinu i način vođenja Registra, da prijavu za upis u Registar podnosi lice ovlašćeno za zastupanje partije, da se prijava se može predati lično ili poslati putem pošte, da je uz prijavu za upis u Registar potrebno priložiti odluku o osnivanju partije, statut partije i program partije, te da je Registar javna knjiga.

Odredbom člana 15 navedenog Zakona, pored statuta je utvrđeno da nadležni organ donosi rješenje o upisu partije u Registar, da će se upis u Registar izvršiti u roku od 15 dana od dana podnošenja prijave za upis, a ukoliko se upis u Registar ne izvrši u roku iz stava 2 ovog člana, smatraće se da je upis izvršen prvog radnog dana po isteku tog roka, te da partija počinje sa radom u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima od dana upisa u Registar.

Članom 16 Zakona o političkim partijama propisano je da je lice ovlašćeno za zastupanje partije dužno da, u roku od 30 dana od dana izvršenih promjena u statutu i programu partije i u slučaju izbora novog lica za zastupanje partije, podnese prijavu za upis novih činjenica kod nadležnog organa, te da će nadležni organ sprovesti postupak upisa novih podataka, u skladu sa ovim zakonom.

Pravilnikom o obrascu izjave o osnivanju političke partije i sadržini i načinu vođenja registra političkih partija ("Službeni list RCG", br. 25/2004), Odjeljkom III, član 3 (Registar političkih partija), utvrđeno je da Registar političkih partija sadrži rubrike za upis podataka: redni broj upisa, datum upisa, naziv, skraćeni naziv i oznaku, sjedište, datum osnivanja - spajanje partija, odluka o osnivanju/spajanju partija, podatak o objedinjenoj imovini partija koje se spajaju, statut, program, podaci o licu ovlašćenom za zastupanje partije, datum i osnov brisanja iz Registra. Sadržina Registra data je na obrascu 2. koji je sastavni dio ovog pravilnika.

Članom 16 Statuta političke partije naziva „Demokratska stranka jedinstva”, propisano je da je Skupština najviši organ stranke, da se Skupština saziva po potrebi, a najmanje jedanput u četiri godine, odlukom Glavnog odbora, da Skupštinu čine predstavnici opštinskih organizacija izabrani u skladu sa kriterijumima koje utvrđuje Glavni odbor, te da su članovi Glavnog odbora, takođe predstavnici u Skupštini (stav 1), da Skupština utvrđuje politiku stranke, bira i razrešava Glavni odbor i predsjednika stranke (stav 2), da Skupština donosi Statut i Program stranke (stav 3) i da Skupština donosi poslovnik o svom radu a da se Poslovnikom uređuju sva proceduralna kao i postupak odlučivanja (stav 4).

Iz citiranog člana 1 Zakona o političkim partijama, kojim je utvrđen predmet ovog zakona i isti se odnosi isključivo na osnivanje, organizovanje, registraciju, udruživanje i prestanak rada političkih partija, kao i odredbi čl. 14,15 i 16 Zakona o političkim partijama, proizilazi da je ministarstvo nadležno za poslove uprave – Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, nadležno za vođenje Registra političkih partija, odnosno isključivo sprovodi postupak registracije partija i promjenu podataka u registar, i to na osnovu dokumentacije dostavljene uz prijavu. Odredbom člana 14 Zakona utvrđeno je da politička partija uz prijavu za upis u Registar prilaže odluku o osnivanju partije, statut partije i program partije. Takođe Pravilnikom o obrascu izjave o osnivanju političke partije i sadržini i načinu vođenja registra političkih partija, utvrđeno je da se u Registar, koji predstavlja javnu knjigu, pored ostalog, upisuju podaci o statutu i programu partije, iz čega proizilazi da se samo o statutu i programu Partije vodi službena evidencija.

Naime, iz navedenih zakonom propisanih ovlašćenja, koja po svojoj suštini predstavljaju djelokrug poslova ovog organa povodom i u vezi sa funkcionisanjem političkih partija, proizilazi da organ nadležan za vođenje Registra ne utvrđuje zakonitost donijetih odluka od strane organa partije, odnosno da ni jednom zakonskom odredbom ovom organu, kao organu nadležnom za vođenje registra, u upravnom postupku nije dato ovlašćenje da preispituje legalnost i legitimnost rada političkih partija, niti da se upušta u ocjenu zakonitosti održavanja sjednica na kojoj su promjene izvršene. Postupak upisa novih podataka koji se odnose na lice za zastupanje vrši se po prijavi, na osnovu podnijetih dokaza od strane političke partije, odnosno prema načelima koja važe i za postupak upisa partije, određenim u članu 14. Zakona o političkim partijama, što je u konkretnom slučaju i ispoštovano, pa je uvidom u prijavu i dokumentaciju dostavljenu iz istu utvrđen valjan pravni osnov za upis odnosne činjenice u Registar.

Osim prethodno navedenih razloga, a imajući u vidu navode iz Presude u čijem izvršenju se donosi ovo rješenje, nakon utvrđivanja činjeničnog stanja u spisima predmeta, ovaj organ je utvrdio da su pored zakonskih pretpostavki, kao uslova za upis traženih činjenica u Registar, ispunjen i uslov u pogledu nadležnosti organa – Skupštine Partije, iz člana 16 stav 2 Statuta, da donosi, pored ostalog, i odluku o izboru lica za zastupanje partije. Naime, imajući u vidu navedena zakonska određenja, ovaj organ je, postupajući po prijavi, a uvidom u Odluku Skupštine, od 05.05.2015.godine, kao statutarno nadležnog organa za izbor predsjednika stranke, utvrdio da se prijava za upis novih podataka zasniva na odluci Skupštine, u skladu sa statutarnim ovlašćenjem tog organa, a kojom je kao novo lice za zastupanje partije „Demokratska stranka jedinstva”, imenovan Nebojša Jušković, pa je prema ocjeni ovog organa, prijava podnijeta od strane lica ovlašćenog za zastupanje partije. Imajući u vidu navedeno, u predmetnom postupku nesporno je utvrđeno, da je od strane ovlašćenog lica političke partije naziva „Demokratska stranka jedinstva”, podnijeta prijava i uz istu dostavljena dokumentacija potrebna za promjenu činjenice o izboru novog lica ovlašćenog za zastupanje partije.

Takođe, u odnosu na pravno shvatanje i primjedbe Suda u pogledu postupka, u dijelu navoda presude kojim se upućuje na ostvarenost procedure zakazivanja i održavanja vanredne sjednice, propisane statutom Partije, u postupku po predmetnoj prijavi, u skladu sa navodima ranije Presude U.br.1742/15 od 26.11.2015.godine, shodno čl.8 i 135 Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni list RCG”, broj 60/03 i „Službeni list CG”, broj 32/11), omogućeno je učešće u postupku Radovanu Asanoviću - akt Ministarstva unutrašnjih poslova, o5 Br. UPI – 005/15-3115/5 od 22.1.2016.godine. Naznačenim aktom, pored ostalog, od Radovana Asanovića zatraženo je da dostavi dokumentaciju u posjedu političke partije „Demokratska stranka jedinstva”, i to pored ostalog, Poslovnik o radu Skupštine.

Naime, aktom Ministarstva unutrašnjih poslova, 05 Br. UPI-005/15-3115/5 od 22.01.2016. godine, upućenim Radovanu Asanoviću, a po zahtjevu Nebojše Juškovića sa usmene rasprave od 16.02.2016. godine, pored ostalog zatražena je dostava originalnog primjerka Poslovnika o radu Skupštine potpisanog od strane mr Zorana Žižića, u vrijeme donošenja navedenog akta predsjednika „Demokratske stranke jedinstva”. Po navedenom zahtjevu dostavljena je kopija Poslovnika o radu Skupštine koja ne sadrži potpis mr Zorana Žižića. Takođe, dostava navedenog Poslovnika, prema sadržini spisa predmeta, izostala je i po zahtjevu Nebojše Juškovića za primopredaju dokumenata, prostorija i osnovnih sredstava stranke upućenim Radovanu Asanoviću i Miljanu Lauševiću, od 12.6.2015.godine, a nakon donošenja Rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, br.05-UPI/15-3115/1 od 01.6.2015.godine, o upisu u Registar Nebojše Juškovića kao lica ovlašćenog za zastupanje navedene političke partije, uz obrazloženje imenovanih da se isti, uz osnivačke akte partije i ostalu dokumentaciju nalazi kod Državne revizorske institucije. Dopisom, 05-050/16-6284/2 od 19.02.2016. godine, koji je Nebojša Jušković dostavio MUP-u, kao odgovor na Zapisnik o usmenoj raspravi, broj 050/16-6984/1 od 03.02.2016. godine, ukazano je, pored ostalog, da je odmah nakon preuzimanja navedenog Zapisnika pozvao Državnu revizorsku instituciju i u telefonskom razgovoru sa Nikolom Kovačević, članom Senata DRI, dobio odgovor da se kod DRI nalaze kopije akata, a od originalnih primjeraka samo Program „Demokratske stranke jedinstva”. Uvidom u službeni evidenciju i dokumentaciju spisa predmeta, utvrđeno je da su prilikom upisa „Demokratske stranke jedinstva” u Registar političkih partija, dostavljeni originalni primjerci Statuta i Programa političke partije „Demokratska stranka jedinstva”, kao dokumenta koja se obavezno dostavlja uz prijavu za upis u Registar, a koji su potpisani od strane tadašnjeg predsjednika stranke, mr Zorana Žižića.

Nadalje, 30.3.2021. godine, 11.6.2021. godine (uručen 14.6.2021.godine) i 29.7.2021. godine (uručen-ostavljeno saopštenje o preuzimanju 04.8.2021.godine), Radovanu Asanoviću upućen je zahtjev, odnosno urgencija za dostavu ovjerene kopije Poslovnika o radu Skupštine iz 2006.godine, Naime, Radovan Asanović je dostavio Poslovnik o radu Skupštine, broj 03/6 od 27.7.2006.godine, koji nije, kako je zahtijevano od strane ovog organa, potpisan od strane, u odnosno vrijeme ovlašćenog lica za zastupanje, niti bilo kog drugog ovlašćenog lica. Dakle, Radovan Asanović, ni nakon urgencije od 29.7.2021.godine, nije dostavio, od strane nadležnog organa za ovjeru, ovjerenu, i od strane ovlašćenog lica u Partiji, potpisanu kopiju navedenog Poslovnika.

Kod navedene činjenice, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija je utvrdilo da se dostavljeni Poslovnik o radu Skupštine, pored svih prethodno naznačenih, odlučnih razloga iz ovog rješenja, ne može smatrati dokazom za tvrdnje da Skupština od 04.5.2015.godine nije održana prema Statutom postavljenim pravilima, a zbog nedostajućih dokaza njegove autentičnosti i vjerodostojnosti, kao i same sadržine dostavljenog Poslovnika, obzirom da se istim eksplicitno ne regulišu sva proceduralna pitanja i postupak odlučivanja, shodno članu 16 stav 4 Statuta političke partije „Demokratska stranka jedinstva”.

Sa izloženog odlučeno je kao u dispozitivu ovog rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema Rješenja.

Br: UP II 01-055/21-842/7

Podgorica, 10.11. 2021. godine

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija,
Direktorat za efikasnu implementaciju dobre javne uprave,
v.d. Generalne direktorice,
mr **Milijana Vukotić - Jelušić, s.r**

1659.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, na osnovu člana 18 Zakona o političkim partijama („Službeni list RCG”, br. 21/04 „Službeni list CG”, br. 73/10, 40/11 i 59/11) i člana 46 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) postupajući po službenoj dužnosti, u postupku brisanja političke partije, „Stranka srpskih radikala”, skraćenog naziva S.S.R., iz Registra političkih partija, donijelo je

R J E Š E N J E

Politička partija, „Stranka srpskih radikala”, skraćenog naziva S.S.R., sa sjedištem u Podgorici, upisana u Registar političkih partija u Knjigu broj I, pod rednim brojem 8 briše se iz Registra političkih partija.

O b r a z l o ž e n j e

Politička partija Srpska radikalna stranka dr.Vojislav Šešelj, upisana je u Registar političkih partija, Knjigu broj I, pod rednim brojem 8, Rješenjem Ministarstva pravde, broj 02-2405/04 od 03.06.2004. godine. Rješenjem Ministarstva pravde, broj 02-2405/04-3 od 13.11.2006. godine, u Registar je upisana činjenica o promjeni naziva Partije, na osnovu odluke Izvršnog odbora od 08.11.2006. godine. Novi naziv partije je „Stranka srpskih radikala”.

Statut navedene Partije usvojen je na sjednici Skupštine 29.05.2005. godine. Odredbom člana 16 Statuta utvrđen je mandat radnim tijelima-organima stranke na period od 4 godine. O navedenom je Ministarstvo pravde donijelo Rješenje, broj 02-2405/04-2 od 03.06.2005. godine. Na sjednici Izvršnog odbora Stranke, održanoj 08.11.2006. godine, pored ostalog usvojene su izmjene i dopune Statuta Partije, koje se odnose na promjenu naziva i skraćeni naziv Stranke, a na osnovu Rješenja Ministarstva pravde, broj 02-2405/04-3 od 13.11.2006. godine, izvršen je upis u Registar promjene podatka o nazivu, odnosno izmjenama i dopunama Statuta Stranke.

Stranku srpskih radikala zastupa Duško Sekulić iz Podgorice, Josipa Broza Tita, broj 13, a na osnovu Rješenja Ministarstva unutrašnjih poslova, broj 05-UP I-006/15-5403 od 25.09.2015. godine, navedena promjena podataka upisana je u Registar političkih partija.

Uvidom u dokumentaciju Registra političkih partija, utvrđeno je da politička partija „Stranka srpskih radikala”, sa sjedištem u Podgorici, shodno odredbama čl. 18 stav 4 tačka 3 i 16 stav 1, Zakona o političkim partijama, od isteka mandata utvrđenog Statutom još uvijek nije izabrala svoje statutarne organe, odnosno da nije podnosila prijavu eventualno izvršenih promjena podataka i činjenica o kojima se u Registru vodi službena evidencija. Imajući u vidu navedeno, aktom Ministarstva javne uprave,digitalnog društva i medija, UPI 08-055/21-1743 od 29.9.2021. godine, lice ovlašćeno za zastupanje Partije Duško Sekulić iz Podgorice, obaviješten je o obavezi dostave izjašnjenja na navedene okolnosti, u roku od 15 dana od dana prijema navedenog obavještenja, uz upozorenje na pravnu posledicu nepostupanja u utvrđenom roku.

Po navedenom aktu Ministarstva javne uprave,digitalnog društva i medija, UPI 08-055/21-1743 od 29.9.2021. godine, lice ovlašćeno za zastupanje Partije Duško Sekulić iz Podgorice, nakon prijema akta, u ostavljenom roku nije dostavio izjašnjenje (Dokaz o uručenju: Povratnica od 05.10.2021. godine).

Zakonom o političkim partijama („Službeni list RCG”, broj 21/04 i „Službeni list CG”, br. 73/10, 40/11 i 59/11), odredbom člana 14, pored ostalog utvrđeno je da Registar političkih partija vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave, koje svojim propisom uređuje sadržinu i način vođenja Registra.

Odredbom člana 16 stav 1 Zakona o političkim partijama utvrđeno je da je ovlašćeno lice za zastupanje partije dužno da, u roku od 30 dana od dana izvršenih promjena u statutu i programu partije i u slučaju izbora novog lica za zastupanje partije, podnese prijavu za upis novih podataka kod nadležnog organa.

Nadalje, Zakonom o političkim partijama, odredbom člana 18 stav 1 propisano je da partija prestaje da postoji brisanjem iz Registra. Stavom 4 tačka 3 navedenog člana, utvrđena je obaveza nadležnog organa da pokrene postupak za brisanje partije iz Registra, ukoliko ustanovi da, u roku od jedne godine od isteka mandata utvrđenog statutom, partija još uvijek nije izabrala svoje statutarne organe. Stavovima 5 i 6 navedenog člana utvrđeno je da će nadležni organ obavijestiti partiju o početku postupka brisanja iz Registra i pozvati je da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o tome izjasni, te da nadležni organ donosi rješenje o brisanju partije iz Registra, u roku od 15 dana od dana isteka roka za izjašnjavanje iz stava 5 ovog člana.

Iz prethodno navedenog utvrđenog činjeničnog stanja nesporno je da politička partija „Stranka srpskih radikala”, u roku od jedne godine od isteka mandata utvrđenog Statutom usvojenim na sjednici Skupštine od 29.05.2005. godine (Izmjene i dopune Statuta od 08.11.2006. godine), još uvijek nije izabrala svoje statutarne organe, čime su se, nakon neizvršenja obaveze dostave izjašnjenja u ostavljenom roku, u skladu sa odredbom člana 18 stava 4 tačka 3 i stava 5 i 6, stekli uslovi za donošenje rješenja o brisanju iz Registra političkih partija.

Shodno navedenom, nesporno je utvrđeno postojanje, Zakonom o političkim partijama propisanog osnova iz člana 18 stav 4 tačka 3 Zakona o političkim partijama, pa je riješeno kao u dispozitivu.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema Rješenja.

Br:UPI08-055/21-1743/1

Podgorica, 10.11. 2021. godine

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija,
Direktorat za efikasnu implementaciju dobre javne uprave,
v.d. Generalne direktorice,
mr **Milijana Vukotić - Jelušić, s.r**

1660.

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, na osnovu člana 18 Zakona o političkim partijama („Službeni list RCG”, br. 21/04 „Službeni list CG”, br. 73/10, 40/11 i 59/11) i člana 46 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG”, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17) postupajući po službenoj dužnosti, u postupku brisanja političke partije, „Narodna stranka”, iz Registra političkih partija, donijelo je

R J E Š E N J E

Politička partija, „Narodna stranka”, sa sjedištem u Podgorici, upisana u Registar političkih partija u Knjigu broj I, pod rednim brojem 11, briše se iz Registra političkih partija.

O b r a z l o ž e n j e

Politička partija „Narodna stranka” upisana je u Registar političkih partija, Knjigu broj I, pod rednim brojem 11, Rješenjem Ministarstva pravde, broj 02-2492/04 od 08.06.2004. godine. Političku partiju „Narodna stranka”, zastupa Predrag Popović iz Podgorice, upisan u Registar na osnovu Rješenja Ministarstva javne uprave, br. 06-005/19-UP-I-1156/3 od 20.11.2019. godine.

Zakonom o političkim partijama („Službeni list RCG”, broj 21/04 i „Službeni list CG”, br. 73/10, 40/11 i 59/11), odredbom člana 14, pored ostalog utvrđeno je da Registar političkih partija vodi ministarstvo nadležno za poslove uprave, koje svojim propisom uređuje sadržinu i način vođenja Registra.

Navedenim Zakonom, odredbom člana 18 stav 4 tačka 4 propisano je da će nadležni organ pokrenuti postupak za brisanje partije iz Registra, ukoliko partija samostalno ili u koaliciji šest godina nije učestvovala na parlamentarnim ili lokalnim izborima. Nadležni organ će obavijestiti partiju o početku postupka brisanja iz Registra i pozvati je da se u roku od 15 dana od dana prijema obavještenja o tome izjasni (stav 5). Nadležni organ donosi rješenje o brisanju partije iz Registra, u roku od 15 dana od dana isteka roka za izjašnjavanje iz stava 5 ovog člana (stav 6).

Shodno citiranoj odredbi, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, a prema podacima dostavljenim od strane Državne izborne komisije, akt br. 151/2, evidentiran kod ovog organa, pod brojem 01-055/21-1402 od 06.4.2021. godine, i podataka dostavljenih od Opštinskih izbornih komisija, uputila je zahtjev za izjašnjenje, akt br. 08-055/21-1744 od 29.9.2021. godine – Obavještenje o početku postupka brisanja, ovlašćenom licu za zastupanje političke partije „Narodna stranka”, Predragu Popoviću.

Uvidom u dopise Državne izborne komisije i Opštinskih izbornih komisija, utvrđeno je da politička partija „Narodna stranka”, samostalno ili u koaliciji šest godina nije učestvovala na parlamentarnim ili lokalnim izborima. Imajući u vidu prethodno navedenu činjenicu, te činjenicu da je obavještenje ovog organa od 29.9.2021. godine, dostavljeno licu ovlašćenom za zastupanje političke partije „Narodna stranka”, dana 05.10.2021. godine (Dokaz o uručanju: Povratnica), a da u ostavljenom roku ovom organu nije dostavljeno traženo izjašnjenje, stekli su se zakonom propisani uslovi za donošenje rješenja o brisanju političke partije „Narodna stranka”, iz Registra političkih partija.

Shodno navedenom, riješeno je kao u dispozitivu ovog rješenja - član 18 stav 4 tč. 4, 5 i 6 Zakona o političkim partijama.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od dana prijema Rješenja.

Br: 08-055/21-1744/1

Podgorica, 10.11. 2021. godine

Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija,
Direktorat za efikasnu implementaciju dobre javne uprave,
v.d. Generalne direktorice,
mr **Milijana Vukotić - Jelušić**, s.r

1661.

Na osnovu člana 24 Poslovnika o radu Savjeta Agencije za sprječavanje korupcije („Službeni list CG”, broj 66/15, 33/16 i 20/10) Savjet Agencije za sprječavanje korupcije na 60. sjednici održanoj 19. novembra 2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA STATUTA AGENCIJE ZA SPRJEČAVANJE
KORUPCIJE**

Član 1

U Statutu Agencije za sprječavanje korupcije („Službeni list CG”, br. 53/14, 19/21 i 30/21) u članu 12 stav 1 mijenja se i glasi:

„Savjet ima predsjednika, četiri člana i sekretara”.

U istom članu, nakon stava 2, dodaje se novi stav koji glasi:

„Uslovi za obavljanje poslova Sekretara predviđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije”.

Član 2

U članu 13, u stavu 4, riječi „shodno Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije” brišu se.

Član 3

U članu 21 dodaju se dva nova stava koji glase:

a) „Agencija ima Sekretara”;

b) „Uslovi za obavljanje poslova Sekretara Agencije predviđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije”.

Član 4

Ova odluka stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: 00 – 1950/5

Podgorica, 19. novembar 2021. godine

Savjet Agencije za sprječavanje korupcije

Predsjednik Savjeta ASK,

Momčilo Radulović, s.r.

1662.

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3, a u vezi sa članom 24 stav 1 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list Crne Gore", br. 40/10, 46/10, 06/13 i 17/70), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici od 22. novembra 2021. godine, donio je

**ODLUKU
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O PROVJERI PODOBNOSTI I AUTENTIČNOSTI I VRAĆANJU U OPTICAJ
EURO NOVČANICA I KOVANOG NOVCA**

Član 1

U Odluci o provjeri podobnosti i autentičnosti i vraćanju u opticaj euro novčanica i kovanog novca ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11 i 61/18) u članu 4 stav 1 riječi: "(trgovci, kazina i sl.), kao i Centralna banka Crne Gore u obavljanju poslova platnog prometa (u daljem tekstu: rukovaoci gotovinom)", zamjenjuju se riječima: "(trgovci, kazina i sl.) - (u daljem tekstu: rukovaoci gotovinom)", kao i Centralna banka Crne Gore u obavljanju poslova platnog prometa".

Član 2

Poslije člana 4 dodaje se novi član koji glasi:

"Član 4a

Rukovaoci gotovinom dužni su da internim aktom utvrde procedure za postupanje u skladu sa ovom odlukom."

Član 3

Član 5 mijenja se i glasi:

"Član 5

Rukovaoci gotovinom dužni su da obezbijede da euro novčanice koje su primili i koje se vraćaju u opticaj budu podložne proceduri provjere podobnosti i autentičnosti.

Provjera podobnosti i autentičnosti euro novčanica je potvrđivanje da su euro novčanice autentične i podobne za opticaj."

Član 4

U članu 6, poslije stava 4, dodaje se novi stav koji glasi:

"Nakon provjere autentičnosti, sumnjive euro novčanice rukovaoci gotovinom dostavljaju Nacionalnom centru za borbu protiv falsifikovanja."

Član 5

U članu 9 riječi: "koji su prošli organizovanu obuku koju sprovode Nacionalni centar za analizu novčanica i Nacionalni centar za analizu kovanog novca", zamjenjuju se riječima: "koji su pohađali organizovanu obuku koju sprovodi Centralna banka".

Član 6

U članu 13 stav 3 riječi: "od 5%", zamjenjuju se riječima: "od 1%".

Član 7

U članu 14 stav 1 riječi: "i dobija informacije navedene u Prilogu IV ove odluke sa dodacima, koji čine njen sastavni dio" brišu se.

Poslije stava 1 dodaje se novi stav koji glasi:

"Rukovaoci gotovinom dužni su da, polugodišnje, dostave Centralnoj banci informacije i podatke iz Priloga IV ove odluke, koji čini njen sastavni dio."

Član 8

Član 15 briše se.

Član 9

U članu 17 poslije stava 4 dodaje se novi stav koji glasi:

"Ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro kovanog novca mogu da vrše samo zaposleni kod rukovaoca gotovinom koji su pohađali organizovanu obuku koju sprovodi Centralna banka."

Član 10

U članu 20 u uvodnoj rečenici riječi: "najmanje sljedeće informacije", zamjenjuju se riječima: "najmanje informacije i podatke iz Priloga IV ove odluke, kao i podatke o".

Član 11

Član 20a briše se.

Član 12

U članu 24 na kraju stava 1 tačka se zamjenjuje zarezom i dodaju se riječi: „koju potpisuju lica koja su izvršila testiranje”.

U stavu 3 riječi: "za ponovnu provjeru rada", zamjenjuju se riječima: "za ponovno testiranje", a tačka na kraju zamjenjuje se zarezom i dodaju se riječi: „o čemu Centralna banka nakon uspješnog testiranja izdaje novu potvrdu”.

U stavu 5 riječi: "ponovnu provjeru rada", zamjenjuju se riječima: "ponovno testiranje"

Član 13

Poslije člana 25 dodaju se poglavlje: „IVa. OBUKA ZA RUČNU PROVJERU PODOBNOSTI I AUTENTIČNOSTI EURO NOVČANICA I KOVANOG NOVCA", sa čl. 25a do 25d i poglavlje: "IVb. NADZOR I MJERE", sa čl. 25e do 25k", koja glase:

“IVa. OBUKA ZA RUČNU PROVJERU PODOBNOSTI I AUTENTIČNOSTI EURO NOVČANICA I KOVANOG NOVCA

Član 25a

Obukom za ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro novčanica i/ili kovanog novca vrši se osposobljavanje zaposlenih kod rukovaoca gotovinom i drugih zainteresovanih učesnika koji rukuju euro novčanicama i kovanim novcem, radi sprječavanja falsifikovanja i otkrivanja falsifikata i utvrđivanja podobnih i nepodobnih euro novčanica i kovanog novca (u daljem tekstu: obuka).

Član 25b

Obuka se organizuje i sprovodi u skladu sa programom obuke koji donosi Centralna banka.

Obuku za ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro novčanica sprovodi Nacionalni centar za analizu novčanica, a obuku za ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro kovanog novca sprovodi Nacionalni centar za analizu kovanog novca.

Centralna banka organizuje obuku i sprovodi je u prostorijama Centralne banke, a izuzetno i u prostorijama rukovaoca gotovinom, na njegov zahtjev.

Član 25c

Za sprovođenje obuke podnosi se zahtjev Centralnoj banci.

Zahtjev iz stava 1 ovog člana podnosi rukovalac gotovinom za svoje zaposlene, a drugi zainteresovani učesnici lično.

Član 25d

Zaposlenom kod rukovaoca gotovinom koji je pohađao obuku Centralna banka izdaje uvjerenje o uspješno završenoj obuci za ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro novčanica i/ili kovanog novca.

Uvjerenje iz stava 1 ovog člana Centralna banka izdaje za vremenski period od četiri godine.

Najkasnije u roku od mjesec dana prije isteka roka iz stava 2 ovog člana, rukovaoci gotovinom dužni su da Centralnoj banci dostave zahtjev za ponovnu obuku zaposlenih za ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro novčanica i/ili kovanog novca.

Zaposleni kod rukovaoca gotovinom kojima je Centralna banka izdala uvjerenje iz stava 1 ovog člana dužni su da pohađaju obuku i u roku kraćem od roka iz stava 2 ovog člana, kada Centralna banka organizuje novu obaveznu obuku zbog izdavanja novih euro novčanica i kovanog novca, zbog pojave novih falsifikata ili u drugim slučajevima kada organizovanje ove obuke smatra cjelishodnim u cilju obezbjeđivanja sveobuhvatne i efikasne provjere podobnosti i autentičnosti euro novčanica i kovanog novca, o čemu obavještava rukovaoca gotovinom najkasnije 15 dana prije sprovođenja obuke.

IVb. NADZOR I MJERE

Član 25e

Centralna banka može, sa ili bez najave, izvršiti neposredan uvid u rad (u daljem tekstu: nadzor) mašina za rukovanje euro novčanicama i mašina za obradu euro kovanog novca, u prostorijama rukovaoca gotovinom i/ili njihovih agenata, kako bi pratila rad mašina za rukovanje euro novčanicama i rad mašina za obradu euro kovanog novca, naročito sposobnost tih mašina da provjere podobnost i autentičnost euro novčanica i kovanog novca i da uđu u trag euro novčanicama i kovanom novcu za koje se sumnja da su falsifikati i euro novčanicama i kovanom novcu za koje nije jasno utvrđena autentičnost; da provjeri procedure iz člana 4a ove odluke i postupanje sa provjerenim euro novčanicama i kovanim novcem, kao i da provjeri postupanje u vezi sa: punjenjem bankomata, obukom zaposlenih, sumnjivim i oštećenim euro novčanicama i kovanim novcem i izvještavanjem Centralne banke u skladu sa ovom odlukom.

Centralna banka je ovlaštena da uzme uzorke obrađenih euro novčanica i kovanog novca kako bi ih provjerila u službenim prostorijama Centralne banke ili u prostorijama rukovaoca gotovinom, ukoliko za to postoje adekvatni uslovi.

Član 25f

Nadzor nad rukovaocima gotovinom vrše zaposleni u Centralnoj banci koje Centralna banka ovlasti za vršenje tih poslova (u daljem tekstu: vršioci nadzora).

Izuzetno od stava 1 ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u postupku nadzora rukovalaca gotovinom Centralna banka može ovlastiti i lica koja nijesu zaposlena u Centralnoj banci.

Član 25g

Rukovalac gotovinom je dužan da vršiocu nadzora omogućiti nesmetano vršenje nadzora, da daje obavještenja i stavlja na uvid euro novčanice i kovani novac, mašine za rukovanje euro novčanicama i mašine za obradu euro kovanog novca, procedure iz člana 4a ove odluke, kao i sve druge predmete i podatke koji su potrebni za vršenje nadzora.

Rukovalac gotovinom je dužan da vršiocu nadzora obezbijedi uslove neophodne za nesmetan rad i utvrđivanje činjeničnog stanja i da postupi po zahtjevu vršioca nadzora.

Član 25h

Vršilac nadzora o vršenju nadzora rukovaoca gotovinom sačinjava zapisnik na licu mjesta, u kome se konstatuje zatečeno činjenično stanje koje se odnosi na predmet nadzora.

Nakon završenog nadzora, vršilac nadzora i rukovalac gotovinom potpisuju zapisnik o nadzoru (u daljem tekstu: zapisnik).

Ako rukovalac gotovinom odbije da potpiše zapisnik, vršilac nadzora će konstatovati razloge njegovog odbijanja.

Rukovaocu gotovinom uručuje se ili dostavlja jedan primjerak originalnog zapisnika.

O nadzoru u toku kojeg su konstatovane nepravilnosti koje su u toku nadzora otklonjene, zapisnik se ne mora sačinjavati, u kom slučaju je vršilac nadzora dužan da o tome sačini službenu zabilješku.

Član 25i

Izuzetno od člana 25h stav 1 ove odluke, kada zbog obima i složenosti nadzora ili njegove prirode i okolnosti, nije moguće sačiniti zapisnik na licu mjesta, zapisnik se sačinjava u službenim prostorijama Centralne banke, u roku od osam radnih dana od dana izvršenog nadzora.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka dostavlja zapisnik rukovaocu gotovinom, koji može dostaviti Centralnoj banci primjedbe na zapisnik, u roku od pet radnih dana od dana njegovog prijema.

Centralna banka može neposredno provjeriti navode rukovaoca gotovinom sadržane u primjedbama na zapisnik i u tom slučaju sačinjava dopunu zapisnika, na koju rukovalac gotovinom može dostaviti primjedbe u roku od pet radnih dana od dana prijema dopune zapisnika.

Centralna banka, u roku od pet radnih dana od dana prijema primjedbi na zapisnik, odnosno prijema primjedbi na dopunu zapisnika, razmatra prispjele primjedbe i pisano obavještava rukovaoca gotovinom o prihvatanju, odnosno neprihvatanju datih primjedbi.

Član 25j

Centralna banka, kao dio stalnog procesa nadzora, održava komunikaciju sa rukovaocima gotovinom, koja se ogleda naročito u davanju preventivnih upozorenja u cilju obezbjeđivanja poslovanja rukovalaca gotovinom u skladu sa propisima.

Član 26k

Kada Centralna banka u postupku nadzora utvrdi postupanja suprotna odredbama ove odluke, može, zavisno od uticaja utvrđenih nepravilnosti na poslovanje rukovaoca gotovinom, izreći sljedeće mjere:

- 1) pisano upozorenje, i
- 2) rješenje o nalaaganju mjera za otklanjanje nepravilnosti.

Mjerama iz stava 1 ovog člana Centralna banka zahtijevaće od rukovaoca gotovinom da otkloni utvrđene nepravilnosti u određenom roku, a do otklanjanja utvrđenih nepravilnosti, može zabraniti rukovaocu gotovinom da vrati u opticaj određene euro novčanice i euro kovanog novca.

Ukoliko je postupanje suprotno odredbama ove odluke uzrokovano kvarom mašine za rukovanje euro novčanicama ili mašinom za obradu euro kovanog novca, Centralna banka može izbrisati tu mašinu sa liste iz člana 6 stav 2 ili liste iz člana 17 stav 2 ove odluke."

Član 14

U članu 31 stav 1 poslije tačke 8 dodaje se nova tačka koja glasi:

„9) se radi o većoj količini euro kovanog novca koji nije obradiv na mašinama za obradu euro kovanog novca, posjeduje oštećenja, greške ili nije prepoznatljiv."

Član 15

Poslije člana 38 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Član 38a

Rukovaoci gotovinom dužni su da interne akte iz člana 4a ove odluke donesu u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 38b

Do donošenja programa iz člana 25b stav 1 ovog zakona, Centralna banka će obuku sprovoditi kao do dana stupanja na snagu ove odluke.

Član 38c

Rukovaoci gotovinom dužni su da, za zaposlene koji su prošli obuku za ručnu provjeru podobnosti i autentičnosti euro novčanica i euro kovanog novca u vremenskom periodu od najmanje četiri godine prije stupanja na snagu ove odluke, podnesu zahtjev za ponovnu obuku u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ove odluke."

Član 16

Prilozi dati uz Odluku o provjeri podobnosti i autentičnosti i vraćanju u opticaj euro novčanica i kovanog novca ("Službeni list Crne Gore", br. 35/11 i 61/18) zamjenjuju se priložima koji se daju uz ovu odluku.

Član 17

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

O. br. 0101-7940-3/2021

Podgorica, 22.11. 2021. godine

Savjet Centralne banke Crne Gore

Predsjedavajući guverner,
dr **Radoje Žugić**, s.r.

MAŠINE ZA RUKOVANJE EURO NOVČANICAMA I ZA OBRADU EURO KOVANOG NOVCA

1. **Opšti tehnički zahtjevi**
- 1.1. Da bi bila podobna, mašina mora biti u mogućnosti da obrađuje svežnjeve euro novčanica, klasifikujući pojedinačne euro novčanice i fizički odvajajući euro novčanice prema njihovoj klasifikaciji bez intervencije rukovaoca mašinom, prema Prilozima IIa i IIb. Sa izuzetkom mašina za isplatu euro kovanog novca, mašina za rukovanje euro novčanicama treba da ima zahtijevani broj određenih izlaznih stekera i/ili ostala sredstva kako bi se osiguralo pouzdano razdvajanje obrađenih euro novčanica.
- 1.2. Mašine za rukovanje euro novčanicama treba da imaju mogućnost prilagođavanja kako bi se osiguralo da su sposobne da pouzdano otkrivaju nove falsifikate. Pored toga, mašine moraju imati mogućnost prilagođavanja kako bi se, prema potrebi, omogućilo uspostavljanje više ili manje restriktivnih standarda podobnosti sortiranja..
2. **Kategorije mašina za rukovanje euro novčanicama i za obradu euro kovanog novca**
Mašine za rukovanje euro novčanicama i kovanim novcem su mašine kojima rukuje klijent, ili mašine kojima rukuju zaposleni kod rukovaoca gotovinom.

Tabela 1
Mašine kojima rukuje klijent

A. Mašine kojima rukuje klijent gdje se deponuju euro novčanice uz praćenje klijenta		
1.	Mašine za uplatu euro novčanica (CIM)	CIM omogućavaju klijentima, koristeći karticu banke ili neko drugo sredstvo, da deponuju euro novčanice na svoj račun u banci, ali nemaju nikakvu funkciju raspodjele (isplate) euro novčanica. CIM provjeravaju autentičnost euro novčanica i omogućavaju praćenje vlasnika računa; provjere podobnosti su opcione.
2.	Mašine za recikliranje euro novčanica (CRM)	CRM omogućavaju klijentima, koristeći karticu banke ili neko drugo sredstvo, da deponuju euro novčanice na svoj račun u banci i da povlače euro novčanice sa svojih računa u banci. CRM provjeravaju autentičnost i podobnost euro novčanica i omogućavaju praćenje vlasnika računa. Kada je u pitanju povlačenje, CRM mogu da koriste ispravne i podobne euro novčanice koje su deponovali drugi korisnici u prethodnim transakcijama.
3.	Kombinovane mašine za uplatu euro novčanica (CCM)	CCM omogućavaju klijentima, koristeći karticu banke ili neko drugo sredstvo, da deponuju euro novčanice na svoj račun u banci i da povlače euro novčanice sa svojih računa u banci. CCM provjeravaju autentičnost euro novčanica i omogućavaju praćenje vlasnika računa; provjere podobnosti su opcione. Kada je u pitanju povlačenje, CCM ne mogu da koriste euro novčanice koje su deponovali drugi klijenti u prethodnim transakcijama, već samo euro novčanice kojima su CCM bili posebno napunjeni..
B. Mašine za isplatu euro novčanica		
4.	Mašine za isplatu euro novčanica (COM)	COM su obično bankomati koji provjeravaju autentičnost i podobnost euro novčanica prije dostavljanja klijentima. COM koriste euro novčanice koje pune zaposleni kod rukovaoca gotovinom ili drugi automatizovani sistemi (npr. aparati koji koriste euro kovani novac).
C. Mašine za isplatu euro kovanog novca		
5.	Mašine za isplatu euro kovanog novca (CDM)	CDM dozvoljava klijentima da dobiju euro kovani novac umetanjem euro novčanica. Prije isplate euro kovanog novca, CDM vrši provjeru autentičnosti euro novčanica. Ove euro novčanice se ne vraćaju u optičaj.
6.	Mašine za recikliranje euro kovanog novca (CRM)	CRM dozvoljava klijentima da polože euro kovani novac na svoj račun i da povuku euro kovani novac sa svog računa. Euro kovani novac koji nije prihvaćen kao originalan od strane mašine, biće zadržan i autentifikovan od strane mašine.

CRM mogu da se upotrebljavaju kao CIM ili CCM ako su njihovi detekcioni sistemi, softveri i druge komponente za obavljanje njihovih osnovnih funkcija isti kao kod vrste CRM mašine koja se nalazi na spisku na internet stranici ECB-a.

CCM mogu da se upotrebljavaju kao CIM ako su njihovi detekcioni sistemi, softveri i druge komponente za obavljanje njihovih osnovnih funkcija isti kao kod vrste CCM mašine koja se nalazi na spisku na internet stranici ECB-a.

Tabela 2
Mašine kojima rukuju zaposleni kod rukovaoca gotovinom

1.	Mašine za obradu euro novčanica (BPM)	BPM provjeravaju autentičnost i podobnost euro novčanica.
2.	Mašine za provjeru autentičnosti euro novčanica (BAM)	BAM provjeravaju autentičnost euro novčanica.
3.	Mašine za recikliranje uz pomoć šalterskih službenika (TARM)	TARM su mašine za recikliranje euro novčanica na kojima rade zaposleni kod rukovaoca gotovinom, a koje provjeravaju autentičnost i podobnost euro novčanica. Kada je u pitanju povlačenje, TARM mogu koristiti ispravne podobne euro novčanice koje su deponovane od strane drugih klijenata u prethodnim

		transakcijama. Pored toga, one pohranjuju euro novčanice na bezbjedan način i omogućavaju zaposlenima koji rukuju euro novčanicama da kreditiraju ili zaduže račun klijenta u banci.
4.	Mašine koje rade uz pomoć šalterskih službenika (TAM)	TAM su mašine kojima rukuju rukovaoci gotovinom, a koje provjeravaju autentičnost euro novčanica. Osim toga, one drže euro novčanice bezbjednim i omogućavaju rukovaocima euro novčanica da kreditiraju ili zaduže račun klijenta u banci.
5.	Mašine za obradu euro kovanog novca (CPM)	CPM provjeravaju autentičnost i podobnost euro kovanog novca

Mašine kojima rukuju zaposleni kod rukovaoca gotovinom, moraju da obrađuju novčanice u svežnjevima.

TARM i TAM mogu da se upotrebljavaju kao mašine kojima rukuju klijenti ako je vrsta mašina testirana i navedena na spisku na internet stranici ECB-a kao CRM, odnosno CIM/CCM. U tom slučaju mašinom može upravljati samo zaposleni kod rukovaoca gotovinom.

3. Vrste mašina za rukovanje euro novčanicama

Eurosistem testira različite vrste mašina za rukovanje euro novčanicama. Vrste mašina za rukovanje euro novčanicama mogu se međusobno razlikovati po posebnim sistemima za detektovanje, softveru ili ostalim komponentama za obavljanje suštinskih funkcija. To su: (a) provjera autentičnosti euro novčanica; (b) otkrivanje i odvajanje euro novčanica za koje se sumnja da su falsifikovane; (c) otkrivanje i odvajanje nepodobnih euro novčanica od podobnih euro novčanica, ukoliko je potrebno; i (d) praćenje sumnjivih euro novčanica, ukoliko je to primjenjivo.

4. Vrste mašina za obradu euro kovanog novca

Evropska Komisija testira različite vrste mašina za obradu euro kovanog novca. Vrste mašina za obradu euro kovanog novca mogu se međusobno razlikovati po posebnim sistemima za detektovanje, softveru ili ostalim komponentama za obavljanje suštinskih funkcija. To su: (a) provjera autentičnosti euro kovanog novca; (b) otkrivanje i odvajanje euro kovanog novca za koji se sumnja da je falsifikat; (c) otkrivanje i odvajanje nepodobnog euro kovanog novca od podobnog euro kovanog novca, ukoliko je primjenjivo; i (d) praćenje sumnjivog euro kovanog novca, ukoliko je to primjenjivo.

**KLASIFIKACIJA I TRETIRANJE EURO NOVČANICA
KORISTEĆI MAŠINE ZA RUKOVANJE EURO NOVČANICAMA KOJIMA RUKUJE KLIJENT**

Euro novčanice se klasifikuju u jednu od sljedećih kategorija i fizički se odvajaju prema kategorijama. Mašine koje ne provjeravaju podobnost euro novčanica ne treba da razlikuju kategorije euro novčanica 4a i 4b.

Tabela 1
**Klasifikacija i tretiranje euro novčanica koristeći mašine za rukovanje euro novčanicama
u kojima se gotovina deponuje uz praćenje klijenta**

	Kategorija	Karakteristike	Postupak
1	Objekti koji nijesu prepoznati kao euro novčanice	Nijesu prepoznati kao euro novčanice zbog jednog od sljedećih razloga: - euro novčanice koje mašina ne podržava, - nisu novčanice eura, - predmeti slični euro novčanicama, - pogrešna slika ili format, - nedostaju veći savijeni ugao (uglovi) ili dio (djelovi), - greška u punjenju ili prenosu mašine.	Vratiti klijentu koristeći mašinu
2	Sumnja da su euro novčanice falsifikovane	Slika i format su prepoznati, ali jedna ili više karakteristika autentičnosti koje se provjeravaju mašinom nijesu detektovane ili su jasno van tolerancije	Povući iz opticaja Treba odmah predati Nacionalnom centru za borbu protiv falsifikovanja radi provjere autentičnosti, zajedno sa informacijama u vezi sa vlasnikom računa, najkasnije tri radna dana nakon ubacivanja u mašinu. Ne mogu se knjižiti u korist vlasnika računa.
3	Euro novčanice koje nijesu jasno verifikovane	Slika i format su prepoznati, sve karakteristike autentičnosti koje se provjeravaju mašinom nijesu prepoznate zbog kvaliteta i/ili odstupanja u toleranciji. U većini slučajeva su to nepodobne euro novčanice.	Povući iz opticaja. Euro novčanice se obrađuju posebno i predaju se Nacionalnom centru za borbu protiv falsifikovanja radi provjere autentičnosti, najkasnije tri radna dana nakon ubacivanja u mašinu. Informacije o vlasniku računa čuvaju se osam nedjelja nakon što je mašina otkrila euro novčanice. Ove informacije su dostupne na zahtjev Centralnoj banci. Kao alternativa, u dogovoru sa Centralnom bankom, informacije koje omogućavaju praćenje vlasnika računa mogu se predati Centralnoj banci zajedno sa euro novčanicama. Mogu se knjižiti u korist vlasnika računa.
4a	Euro novčanice koje su identifikovane kao ispravne i podobne	Sve obavljene provjere podobnosti i autentičnosti koristeći mašinu dale su pozitivne rezultate	Mogu se koristiti za ponovni opticaj. Knjižiti u korist vlasnika računa.
4b	Euro novčanice koje su identifikovane kao ispravne i nepodobne	Sve obavljene provjere autentičnosti koristeći mašinu dale su pozitivne rezultate. Najmanje jedna provjera kriterijuma podobnosti dala je negativan rezultat.	Ne mogu se koristiti za ponovni opticaj već ih treba vratiti Centralnoj banci. Knjižiti u korist vlasnika računa.

Posebna pravila u vezi sa tabelom 1:

- Mašina klijentu ne vraća euro novčanice kategorija 2 i 3 ako ima mogućnost da se poništi transakcija deponovanja. Zadržavanje navedenih euro novčanica kada je transakcija poništena može da se obavi tako da se čuvaju u dijelu za privremeno čuvanje u mašini.
- Euro novčanice kategorije 3 ne mogu da se fizički odvoje od euro novčanica kategorije 4 a ili 4b. Ako se ni na koji način ne mogu odvojiti, i dalje se primjenjuju rok za predaju Centralnoj banci pomiješanih euro novčanica kategorija 3, 4a i 4b i zahtjevi praćenja klijenata za euro novčanice kategorije 3 kako je utvrđeno za kategoriju 3.
- Ako su pomiješane s novčanicama kategorije 4a ili 4b, euro novčanice kategorije 3. mogu se takođe ponovo obraditi na svakoj mašini za rukovanje novčanicama koja je uspješno testirana. Te novčanice se onda tretiraju kao novčanice koje je klasifikovala druga mašina za rukovanje novčanica, pri čemu treba zadržati trag originalne kategorije 3. novčanica ka originalnom vlasniku računa u slučaju da su ove novčanice odbačene od strane druge mašine kao novčanice koje nisu jasno autentifikovane.

Tabela 2
Klasifikacija i tretiranje euro novčanica koristeći COM mašine

	Kategorija	Svojstva	Postupak
1.	Objekti koji nisu prepoznati kao euro novčanice	Nijesu prepoznati kao euro novčanice zbog jednog od sljedećih razloga: - euro novčanice koje mašina ne podržava, - nisu euro novčanice - predmeti slični euro novčanicama, - pogrešna slika ili format, - veći savijeni ugao (uglovi) ili dio (djelovi) nedostaju, - greška u punjenju ili prenosu mašine.	Ne mogu biti isplaćeni klijentima
2.	Sumnja na falsifikat euro novčanica	Slika i format prepoznati, ali jedna ili više karakteristika autentičnosti koje se provjeravaju mašinom nijesu detektovane ili su jasno izvan tolerancije	Ne mogu biti isplaćene klijentima Predaju se Nacionalnom centru za borbu protiv falsifikovanja na provjeru autentičnosti bez odlaganja, a najkasnije tri radna dana nakon što je mašina otkrila sumnjivi novac, zajedno sa informacijama o vlasniku računa, ako su raspoložive
3.	Euro novčanice čija autentičnost nije jasno provjerena	Slika i format prepoznati, ali sve karakteristike autentičnosti koje se provjeravaju mašinom nijesu prepoznate zbog kvaliteta i/ili odstupanja u toleranciji. U većini slučajeva su to nepodobne euro novčanice	Ne mogu biti isplaćene klijentima Euro novčanice se bez odlaganja predaju Centralnoj banci na provjeru autentičnosti najkasnije tri radna dana nakon polaganja u uređaj
4a	Euro novčanice koje su identifikovane kao ispravne i podobne	Sve obavljene provjere autentičnosti i podobnosti koristeći mašinu dale su pozitivne rezultate	Mogu se isplatiti klijentima
4b	Euro novčanice koje su identifikovane kao ispravne i nepodobne	Sve obavljene provjere autentičnosti koristeći mašinu dale su pozitivne rezultate. Najmanje jedan provjereni kriterijum podobnosti dao je negativan rezultat.	Ne mogu biti isplaćene klijentima, već se vraćaju Centralnoj banci.

Posebna pravila u vezi sa tabelom 2:

1. Euro novčanice kategorija 1, 2 i 3 ne mogu da se fizički odvoje. Ako su pomiješane, euro novčanice sve tri kategorije tretiraju se kao euro novčanice kategorije 2. Ako je moguće da se euro novčanice kategorija 1, 2 i 3 odvoje u nekom drugom uređaju za obradu novčanica ili, ako je Centralna banka sa tim saglasna, to mogu da urade obučeni zaposleni, i tada se one tretiraju u skladu sa tabelom 2.
2. Euro novčanice kategorije 3 ne treba da se fizički odvoje od euro novčanica kategorije 4a i 4b. Ako ih je nemoguće fizički razdvojiti, i dalje se primjenjuje rok za predaju pomiješanih euro novčanica kategorija 3, 4a i 4b Centralnoj banci kao što je utvrđeno za kategoriju 3.
3. Euro novčanice kategorije 3, ako su pomiješane s euro novčanicama kategorije 4a ili 4b, mogu se ponovno obraditi na svakoj mašini za rukovanje euro novčanicama koja je uspješno testirana. Takve novčanice se smatraju euro novčanicama koje je klasifikovala druga mašina za rukovanje euro novčanica.
- 4.

Tabela 3
Klasifikacija i postupanje s euro novčanicama od strane uređaja za isplatu euro kovanog novca (CDM)

CDM mora da provjeri euro novčanice koje su primili radi provjere autentičnosti i da zadrži one za koje se sumnja da su falsifikati, ali ih ne mora fizički odvajati prema kategorijama.

Euro novčanice za koje se sumnja da su falsifikat predaju se Nacionalnom centru za borbu protiv falsifikovanja radi provjere autentičnosti bez odlaganja, najkasnije tri radna dana nakon otkrivanja u mašini, zajedno s informacijama o vlasniku računa, ako su raspoložive.

Alternativno, euro novčanice koje je primila CDM mogu se ponovno obraditi na bilo kojoj mašini za rukovanje euro novčanicama koja je uspješno testirana i potom se klasifikovati u skladu sa rezultatima te mašine. Informacije o vlasniku računa euro novčanica koje su klasifikovane u kategoriju 2 ili kategoriju 3 tokom ponovne obrade, zadržavaju se ako su raspoložive.

**KLASIFIKACIJA I TRETIRANJE EURO NOVČANICA KORISTEĆI
MAŠINE ZA RUKOVANJE EURO NOVČANICAMA KOJIMA RUKUJE ZAPOSLENI**

Euro novčanice su klasifikovane u jednu od sljedećih kategorija definisanih u Tabeli 1. Kategorije euro novčanica treba da se fizički odvoje od kategorija 1, 2 ili 3. Mašine koje ne provjeravaju podobnost euro novčanica ne treba da prave razliku između kategorija 4a i 4b.

Tabela 1

**Klasifikacija i tretiranje euro novčanica koristeći mašine za rukovanje euro novčanicama
kojima rukuje zaposleni**

	Kategorija	Svojstva	Postupak
1.	Predmeti koji nisu prepoznati kao euro novčanice;	(i) Nijesu prepoznati kao euro novčanice zbog jednog od sljedećih razloga: - Mašina ne podržava euro novčanice - nisu euro novčanice, - predmeti slični euro novčanicama, - pogrešna slika ili format, - veći savijeni ugao (uglovi) ili dio (djelovi) nedostaju, - greška u punjenju ili prenosu mašine.	Mašina vraća euro novčanice radi dalje ocjene i tretiranja. Nakon vizuelne ocjene od strane zaposlenog, rukovalac novcem ih vraća klijentu.
2.	Sumnja na falsifikat euro novčanica	Prepoznati su slika i format, ali jedna ili više karakteristika autentičnosti koje se provjeravaju mašinom nisu detektovane ili su vidljivo van tolerancije.	Mašina vraća euro novčanice radi dalje ocjene i tretiranja. Trebaju ih posebno obraditi i odmah predati Nacionalnom centru za borbu protiv falsifikovanja radi konačne provjere podobnosti, najkasnije tri radna dana nakon obrade u mašini.
3.	Euro novčanice koje nisu jasno verifikovane	Prepoznati su slika i format, ali sve karakteristike autentičnosti koje se provjeravaju mašinom nisu prepoznate zbog kvaliteta i/ili odstupanja u toleranciji. U većini slučajeva su to nepodobne euro novčanice.	
4a.	Euro novčanice koje su identifikovane kao ispravne i podobne	Sve obavljene provjere autentičnosti i podobnosti koristeći mašinu dale su pozitivne rezultate.	Mogu se vratiti u opticaj. Knjižiti u korist vlasnika računa.
4b.	Euro novčanice koje su identifikovane kao ispravne i nepodobne	Sve obavljene provjere autentičnosti koristeći mašinu dale su pozitivne rezultate. Najmanje jedna provjera kriterijuma podobnosti dala je negativan rezultat.	Ne može se vratiti u opticaj, već se vraćaju Centralnoj banci. Knjižiti u korist vlasnika računa.

Posebno pravilo u vezi sa Tabelom 1:

Ukoliko euro novčanice iz kategorija 2 i 3 može fizički odvojiti sama mašina ili neka druga mašina za tretiranje euro novčanica ili, ukoliko je Centralna banka saglasna, obučeni zaposleni, onda se Centralnoj banci euro novčanice iz kategorije 3 mogu dostavljati zajedno sa novčanicama iz kategorije 4b. U tom slučaju, vremensko ograničenje za tretiranje kategorije 2 euro novčanica do Nacionalnog centra za borbu protiv falsifikovanja i mješovitih kategorija 3 i 4b euro novčanica do Centralne banke, primjenjuje se kako je definisano u tabeli.

Pravila za posebnu specifikaciju i sortiranje za neke mašine kojima rukuju zaposleni

- BPM klasifikuju i fizički sortiraju euro novčanice u kategorije 1, 2 i 3 u jedan ili više izlaznih stekera a novčanice iz kategorije 4a i 4b u dva posebna izlazna stekera kako je definisano u Prilogu IIb, za koje su potrebna bar 3 izlazna stekera da bi se izbjegla intervencija rukovaoca mašinom.
- Međutim, BPM sa samo 2 izlazna stekera mogu klasifikovati i sortirati euro novčanice ukoliko se ispune sljedeći uslovi:
 - Provjere autentičnosti i podobnosti se obavljaju u istoj rundi. U ovoj rundi, bilo koje euro novčanice iz kategorije 4a moraju se sortirati u jedan stacionarni izlazni steker, dok se euro novčanice iz ostalih kategorija moraju sortirati u posebni stacionarni izlazni steker koji nema nikakav fizički kontakt sa bilo kojom kategorijom euro novčanica 4a.
 - Ukoliko se euro novčanica iz kategorije 1, 2 ili 3 identifikuje kao prisutna u drugom izlaznom steketu, rukovalac mašinom mora ponovo pokrenuti provjeru euro novčanica iz drugog izlaznog stekera. Tokom druge runde, euro novčanice iz kategorije 1, 2 ili 3 moraju da se odvoje od iz kategorije euro novčanica 4a sortiranjem prvih u određeni izlazni steker i tretiraju kako je navedeno u tabeli gore. Pošto mašina ne može fizički razdvojiti novčanice iz kategorije 1, 2 ili 3 u različite izlazne stekere, one se sve moraju smatrati i tretirati kao euro novčanice iz kategorije 2.
- BAM klasifikuju i fizički sortiraju euro novčanice u kategorije 1, 2 ili 3 u jedan izlazni steker i euro novčanice iz kategorije 4a i 4b u drugi izlazni steker, za koje su neophodna najmanje 2 određena stekera da bi se izbjegla intervencija rukovaoca mašine.
- I BAM sa samo jednim izlaznim stekom mogu klasifikovati i sortirati euro novčanice ukoliko se ispune sljedeći uslovi:
 - Svaki put kada se završi obrada euro novčanica iz kategorije 1, 2 ili 3, mašina mora odmah zaustaviti obradu i zadržati takve euro novčanice u poziciji koja izbjegava bilo kakav fizički kontakt sa euro novčanicama kojima je provjerena autentičnost.

- (b) Rezultat provjere autentičnosti mora se prikazati na displeju za svaku pojedinačnu euro novčanicu iz kategorije 1, 2 ili 3. Pošto mašina ne može fizički razdvojiti novčanice iz kategorije 1, 2 ili 3 u različite izlazne stekere, one se sve moraju smatrati i tretirati kao euro novčanice iz kategorije 2.
- (c) Mašina mora provjeriti prisustvo euro novčanica kategorije 1, 2 ili 3 kada prestane da obrađuje, a obrada se može nastaviti samo nakon što rukovalac mašinom fizički ukloni euro novčanice iz kategorije 1, 2 ili 3.
- (d) Za svako zaustavljanje načina obrade najviše jedna kategorija euro novčanica iz kategorije 1, 2 ili 3 može biti dostupna rukovaocu mašinom.

PRILOG III

MINIMALNI STANDARDI ZA RUČNU PROVJERU PODOBNOSTI EURO NOVČANICA

Ovim prilogom utvrđuju se minimalni standardi za ručnu provjeru podobnosti euro novčanica od strane zaposlenih koji su prošli obuku.

Tokom provjere podobnosti, euro novčanice sa bilo kakvim oštećenjem datim u narednoj tabeli ili sa jasno vidljivim nedostatkom u jednoj od vizuelnih provjera podobnosti, smatraju se nepodobnim. Međutim, presavijene euro novčanice i euro novčanice sa savijenim uglovima mogu se popraviti ručnim ispravljanjem gdje je to moguće. Provjere podobnosti se obavljaju vizuelnom provjerom pojedinačnih euro novčanica i ne zahtijevaju upotrebu bilo kojeg uređaja.

Spisak kriterijuma za sortiranje tokom ručne provjere podobnosti

	Karakteristika	Opis
1.	Priljavština	Priljavština jasno raspodijeljena na cjelokupnoj euro novčanici
2.	Mrlja	Jasno vidljiva koncentracija prljavštine na jednom mjestu
3.	Grafiti	Jasno vidljiva dodata slika ili napisana riječ ili označena na bilo koji način na euro novčanici
4.	Uklonjeno mastilo	Jasno vidljiv nedostatak mastila na dijelu ili na cijeloj euro novčanici, npr. isprana euro novčanica
5.	Pocijepana	Euro novčanica sa najmanje jednim pocijepanim uglom
6.	Rupa	Euro novčanica sa najmanje jednom vidljivom rupom
7.	Unakažena	Euro novčanica sa dijelom/djelovima koji nedostaju makar na jednoj strani tokom makar jedne ivice (nasuprot rupama), npr. ugao koji nedostaje
8.	Popravljen	Djelovi jedne ili više euro novčanica spojeni selotejpom, ljepljivom ili nečim drugim
9.	Izgužvana	Euro novčanica sa višestrukim savijanjem što značajno utiče na vizuelni izgled
10.	Istanjena	Euro novčanica sa slabostima u strukturi koje rezultiraju označenim nedostatkom čvrstine
11.	Savijena euro novčanica	Euro novčanica koja je savijena, uključujući euro novčanice koje se ne mogu savijati
12.	Savijeni ugao euro novčanice	Euro novčanica sa najmanje jednim jasno vidljivim uglom

PRILOG IV

PRIKUPLJANJE PODATAKA OD RUKOVALACA GOTOVINOM

1. **Ciljevi**
Ciljevi prikupljanja podataka su omogućavanje Centralnoj banci i ECB-u da prate odgovarajuće aktivnosti rukovaoca gotovinom i da nadziru razvoj u ciklusu gotovine.
2. **Opšti principi**
 - 2.1 Podaci o mašinama za rukovanje euro novčanicama i mašinama za obradu euro kovanog novca dostavljaju se kada se mašine koriste u skladu sa odredbama ove Odluke. Uređaji za isplatu kovanog novca (CDM) izuzeti su iz obaveza izvještavanja.
 - 2.2 Rukovaoci gotovinom redovno dostavljaju Centralnoj banci :
 - informacije o prostorijama u kojima se rukuje gotovinom, kao što su filijale, i
 - informacije o mašinama za rukovanje euro novčanicama, za obradu euro kovanog novca i bankomatima.
 - 2.3 Pored toga, rukovaoci gotovinom koji vraćaju u opticaj euro novčanice i kovani novac preko mašina za rukovanje euro novčanicama, kovanim novcem i bankomata, redovno dostavljaju Centralnoj banci:
 - informaciju o obimu gotovinskog poslovanja (broj obrađenih euro novčanica i kovanog novca) koristeći mašine za rukovanje euro novčanicama, kovanim novcem i bankomata,
 - informacije o udaljenim filijalama kreditnih institucija sa niskim nivoom gotovinskog poslovanja gdje se provjere podobnosti sprovedu ručno.
3. **Vrsta podataka i zahtjevi za izvještavanjem**
 - 3.1 U zavisnosti od prirode, prikupljeni podaci se dijele na glavne podatke i operativne podatke.
 - Glavni podaci**
 - 3.2 Glavni podaci obuhvataju informacije o: (a) pojedinačnim rukovaocima gotovinom i njihovim mašinama za rukovanje euro novčanicama, kovanim novcem i bankomatima koji su u funkciji, i (b) udaljenim filijalama kreditnih i finansijskih institucija.

- 3.3 Glavni podaci se dostavljaju Centralnoj banci na datum početka primjene ove Odluke, i nakon toga svakih šest mjeseci. Podaci navedeni u obrascu datom u Prilogu 1 moraju se dostaviti, iako Centralna banka može zahtijevati da se dostavljaju u drugačijem formatu.
- 3.4 Centralna banka može odlučiti, u svrhu praćenja, da prikuplja podatke na lokalnom nivou, kao što su filijale.
- 3.5 Centralna banka može zahtijevati od rukovaoca gotovinom da navedu CRM mašine koje se koriste kao kombinovane CCM odnosno CIM mašine, kao i CCM koje se koriste kao CIM.
- 3.6 Podaci o udaljenim filijalama navedenim u obrascu datom u Dodatku 3 moraju se dostaviti, s tim da Centralna banka može zahtijevati njihovo dostavljanje i u drugačijem obliku.

Operativni podaci

- 3.7 Podaci koji potiču od obrade i vraćanja u opticaj euro novčanica i kovanog novca od strane rukovaoca gotovinom smatraju se operativnim podacima.
- 3.8 Centralna banka može donijeti odluku da oslobodi ostale ekonomske subjekte, definisane članom 6 stav 1 Regulative (EZ) br. 1338/2001, od obaveze izvještavanja o operativnim podacima ukoliko je broj euro novčanica koji oni vraćaju u opticaj kroz bankomate niži od praga koji definiše Centralna banka.
- 3.9 Podaci se dostavljaju Centralnoj banci polugodišnje, i to najkasnije dva mjeseca nakon završetka izvještajnog perioda za koji se podnose, tj. na kraju februara i na kraju avgusta. Podaci se dostavljaju na obrascu datom u Dodatku 2.
- 3.10 Podatke dostavljaju rukovaoci gotovinom koji fizički rukuju euro novčanicama i kovanim novcem. Ukoliko je rukovalac gotovinom povjerio provjeru podobnosti i autentičnosti drugom pravnom licu, podatke dostavlja pravno lice kome je provjera povjerena.
- 3.11 Rukovaoci gotovinom dostavljaju podatke u vezi sa brojem komada (obim), agregatno na nacionalnom nivou, i prema apoenjskoj strukturi euro novčanica i kovanog novca. Struktura po serijama novčanica nije potrebna. Za udaljene filijale kreditnih institucija operativni podaci se posebno dostavljaju.
- 3.12 Centralna banka može zahtijevati od rukovaoca gotovinom da joj, u svrhu praćenja, dostavljaju podatke i po poslovnim jedinicama.
- 3.13 Od rukovaoca gotovinom, koji su provjeru podobnosti i autentičnosti povjerali drugom pravnom licu, Centralna banka može zahtijevati dostavljanje detaljnih informacija o tom pravnom licu, uključujući i sporazum o povjeravanju usluga.
- 3.14 Podaci o udaljenim filijalama koji su navedeni u obrascu iz Dodatka 3 moraju se dostaviti, s tim da Centralna banka može zahtijevati njihovo dostavljanje i u drugačijem obliku i može usaglasiti sa rukovaocima gotovine da prikupljaju detaljnije podatke.

4. Povjerljivost i objavljivanje podataka

- 4.1 Glavni podaci i operativni podaci se smatraju povjerljivim.
- 4.2 Centralna banka može odlučiti da objavi izvještaje ili statistiku koristeći podatke dobijene na osnovu ovog priloga. Svako objavljivanje mora biti na zbirnom nivou, odnosno na takav način da se ne može otkriti podatak pojedinačnih izvještajnih jedinica.

DODATAK 1

OBRAZAC ZA IZVJEŠTAVANJE

Glavni podaci

Ove informacije dostavljaju se: Centralnoj banci Crne Gore, Trezoru, Nacionalnim centrima

1. Informacije o rukovaocu gotovinom

Naziv rukovaoca gotovinom:

Adresa sjedišta:

Poštanski broj:

Grad:

Ulica:

Vrsta preduzeća:

- Kreditna institucija
- Ovlašćeni mjenjač
- Prevoznik euro novčanica i kovanog novca koja nije platna institucija
- Trgovac
- Kazino
- Ostalo, uključujući platne institucije koje ne pripadaju nekoj od kategorija gore

Kontakt lica:

Ime/prezime:

Brojevi telefona:

Brojevi faksa:

E-mail adrese:
 Partner kojem su povjerene usluge (ukoliko je primjenljivo)
 Naziv:
 Adresa:
 Poštanski broj:
 Grad:

2. Mašine kojima rukuje klijent

Kategorija mašine	Identifikacioni broj (*)	Proizvođač (*)	Naziv mašine (*)	Identifikacija (*) (sistem detekcije/verzije softvera)	Ukupan broj u funkciji
CIM					
CRM					
CCM					
COM					

(*) Ova polja se popunjavaju na osnovu odgovarajućih stavki sa websajta ECB-a.

3. Mašine kojima rukuju zaposleni

Kategorija mašine	Identifikacioni broj (*)	Proizvođač (*)	Naziv mašine (*)	Identifikacija (*) (sistem detekcije/verzije softvera)	Ukupan broj u funkciji
BPM					
BAM					
TARM					
TAM					
CPM					

(*) Ova polja se popunjavaju na osnovu odgovarajućih stavki sa websajta ECB-a i DG ECFIN-a.

4. Aparati za gotovinu koji nosu uključeni u tabelu mašina kojima rukuju klijenti

	Ukupan broj u funkciji
ATM	
SCoT	
Ostali	

DODATAK 2

OBRAZAC ZA IZVJEŠTAVANJE Operativni podaci

1. Informacije o rukovaocu gotovinom

Naziv rukovaoca gotovinom	
Izveštajni period	

2. Podaci

Dostavite zbirne podatke na nacionalnom ili regionalnom nivou, na osnovu odluke Centralne banke – isključujući udaljene filijale.

	Ukupan broj obrađenih euro novčanica	Euro novčanice sortirane kao nepodobne	Euro novčanice vraćen u opticaj
EUR 5			
EUR 10			
EUR 20			
EUR 50			
EUR 100			
EUR 200			
EUR 500			

U gore navedenoj tabeli, kolona s naslovom „Ukupan broj obrađenih euro novčanica“ mora da sadrži ukupan broj euro novčanica čija je autentičnost i podobnost provjerena na mašinama za rukovanje novčanicama, tj. mašinama za recikliranje euro novčanica (CRM), mašinama za isplatu (COM), mašinama za recikliranje uz pomoć šalterskih službenika (TARM) i mašinama za obradu novčanica (BPM), te kombinovanim mašinama za uplatu i isplatu (CCM) sa neobaveznom provjerom podobnosti. U ove podatke ne uključuju se sljedeće euro novčanice: (a) euro novčanice čija se provjera autentičnosti i podobnosti obavlja ručno, npr. operacije preko šaltera ili poslovanje pozadinske kancelarije; (b) euro novčanice čija je autentičnost provjerena, ali čija podobnost nije provjerena na mašinama za rukovanje euro novčanicama, npr. euro novčanice čija je autentičnost provjerena na uplatnim uređajima, kombinovanim uplatnim uređajima (bez provjere podobnosti), uplatno-isplatnim blagajnama i uređajima za provjeru autentičnosti novčanica.

Kolona s naslovom „Euro novčanice sortirane kao nepodobne“ je podskup ukupnog broja obrađenih euro novčanica i treba da sadrži broj euro novčanica koje su mašine klasifikovale kao originalne i nepodobne (tj. kategorija 4b). Ova stavka podataka odnosi na CRM, COM, TARM i BPM mašine za recikliranje euro novčanica, kao i na CCM sa neobaveznom provjerom podobnosti.

Kolona s naslovom „Euro novčanice vraćene u opticaj“ je podskup ukupnog broja obrađenih euro novčanica i:

- Za CRM, COM, and TARM mašine, treba da sadrži broj novčanica koje su uređaji klasificirali kao originalne i podobne (tj. kategorija 4a) i koje su isplaćene klijentima kako je određeno na osnovu statistike mašine;
- Za BPM i CCMs mašine sa opcijom provjerom podobnosti treba da sadrži broj novčanica koje su klasifikovane kao originalne i podobne (tj. kategorija 4a) od strane mašina i nisu vraćene Centralnoj banci, već zadržane sa namjerom ponovnog vraćanja u platni promet.

Broj euro novčanica distribuiranih preko mašina kojima rukuje klijent i bankomata	
---	--

Ukoliko Centralna banka prihvati izuzetak za udaljene filijale definisane članom 13 stav 2 ove odluke, ovi podaci su obavezni za kreditne institucije. Kreditne institucije moraju konsultovati Centralnu banku da utvrde da li se ovi podaci moraju izvijestavati.

	Ukupan broj obrađenog euro kovanog novca	Euro kovani novac sortiran kao nepodoban	Euro kovani novac vraćen u opticaj *
EUR 0.01			
EUR 0.02			
EUR 0.05			
EUR 0.10			
EUR 0.20			
EUR 0.50			
EUR 1			
EUR 2			

U gore navedenoj tabeli, kolona s naslovom „Ukupan broj obrađenog euro kovanog novca“ mora da sadrži ukupan broj kovanog novca čija je autentičnost i podobnost provjerena na mašinama za obradu kovanog novca, tj. CPM.

Kolona s naslovom „Euro kovani novac sortiran kao nepodoban“ je podskup ukupnog broja obrađenog euro kovanog novca i treba da sadrži broj kovanica koje su CPM uređaji klasifikovali kao nepodobne i sumnjive.

Kolona s naslovom „Euro kovani novac vraćen u opticaj“ je podskup ukupnog broja obrađenih euro kovanica koje su vraćene u opticaj.

* Ukoliko Centralna banka tako odluči, ne obuhvata se euro kovani novac koji se vraća u Centralnu banku.

DODATAK 3

UDALJENE FILIJALE KREDITNIH INSTITUCIJA

Ove informacije dostavljaju samo kreditne institucije koje imaju udaljene filijale kako je definisano članom 13 stav 2 ove odluke.

1. Informacije o kreditnoj instituciji

Naziv kreditne institucije	
Izveštajni period	

2. Podaci

Naziv udaljene filijale	Adresa	Broj euro novčanica distribuiranih preko mašina kojima rukuje klijent i bankomata

1663.

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 3 i člana 38 stav 2 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore ("Službeni list CG", br. 40/10, 6/13 i 70/17), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 22.11.2021. godine, donio je

O D L U K U
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ODLUKE O OBAVLJANJU DEPO POSLOVA

Član 1

U Odluci o obavljanju depo poslova ("Službeni list CG", broj 34/17), u članu 2 poslije stava 3 dodaje se novi stav koji glasi:
"Ovlašćeno lice Centralne banke može provjeriti težinu ostave i zahtijevati njeno usklađivanje sa stavom 3 ovog člana."

Član 2

U članu 3 stav 1 u uvodnoj rečenici riječ "naročito" briše se.
U stavu 3 riječi: "pakuju se" zamjenjuju se riječima: "predaju se upakovani".

Član 3

U članu 4 poslije riječi: "pravnih lica" dodaju se riječi: "čiji osnivač ili većinski vlasnik je država, kreditnih institucija".

Član 4

U članu 5 stav 4 poslije alineje 2 dodaje se nova alineja koja glasi:
"- vrsta ostave (otvorena ili zatvorena),".
Poslije alineje 5 dodaje se nova alineja koja glasi:
"- izjavu ostavodavca da ostava ne sadrži predmete koji se ne mogu primati u ostavu u skladu sa članom 3 stav 2 ove odluke,".
U stavu 5 riječi: "za predaju ostave" zamjenjuju se riječima: "za prijem ostave".
Poslije stava 5 dodaje se novi stav koji glasi:
"Zahtjev za prijem ostave, podnosi se na obrascu Obr. ZP-Ost. koji se daje u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio."

Član 5

U članu 8 stav 1 mijenja se i glasi:
"Centralna banka ne preuzima rizik, niti odgovara za štetu koja bi mogla nastati zbog umanjenja težine, vrijednosti ili uništenja primljenih vrijednosti i predmeta zbog stajanja u ostavi, kao i za štete nastale zbog više sile ili drugih okolnosti koje Centralna banka nije mogla predvidjeti ili izbjeći, odnosno na koje nije mogla uticati."

Član 6

U članu 9 stav 2 poslije alineje 2 dodaje se nova alineja koja glasi:
"- vrsta ostave (otvorena ili zatvorena),".
Poslije stava 2 dodaje se novi stav koji glasi:
"Zahtjev za vraćanje ostave, podnosi se na obrascu Obr. ZV-Ost. koji se daje u prilogu ove odluke i čini njen sastavni dio."

Član 7

U Potvrdi o prijemu ostave koja je data na obrascu Obr.01-PR-Ost. u Napomeni, poslije prve rečenice dodaje se nova rečenica koja glasi:
"Centralna banka ne preuzima rizik, niti odgovara za štetu koja bi mogla nastati zbog umanjenja težine, vrijednosti ili uništenja primljenih vrijednosti i predmeta zbog stajanja u ostavi, kao i za štete nastale zbog više sile ili drugih okolnosti koje Centralna banka nije mogla predvidjeti ili izbjeći, odnosno na koje nije mogla uticati."

Član 8

Obrazac zahtjeva za prijem ostave daje se prije Obrasca Obr.01-PR-Ost.
Obrazac zahtjeva za vraćanje ostave daje se prije Obrasca Obr.02-VR-Ost.

Član 9

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O. br. - 0101-7940-4/2021
Podgorica, 22.11.2021. godine

Savjet Centralne banke Crne Gore
Predsjedavajući guverner,
dr Radoje Žugić, s.r.

Naziv ostavodavca: _____

Adresa sjedišta: _____

PIB (ukoliko je to primjenjivo): _____

Na osnovu propisa Centralne banke Crne Gore kojim se uređuje obavljanje depo poslova, podnosi se:

**Z A H T J E V
ZA PRIJEM OSTAVE**

Vrsta ostave: ☐ otvorena

☐ zatvorena

Opis vrijednosti/predmeta koji se predaju u
ostavu: _____

Datum predaje vrijednosti/predmeta u ostavu: _____

Lice ovlašćeno da preda ostavu:

Ime i prezime: _____

Potpis: _____

Broj identifikacione isprave i JMB (ukoliko je to primjenjivo): _____

Izjava ostavodavca:

Ovim izjavljujem da predmetna ostava ne sadrži predmete koji se ne mogu primati u ostavu saglasno propisu Centralne banke Crne Gore kojim se uređuje obavljanje depo poslova.

Drugi podaci od značaja za prijem ostave:

Odgovorno lice ostavodavca:

Ime i prezime: _____

Potpis: _____

M.P.

Naziv ostavodavca: _____

Adresa sjedišta: _____

PIB (ukoliko je to primjenjivo): _____

Na osnovu propisa Centralne banke Crne Gore kojim se uređuje obavljanje depo poslova, podnosi se:

**Z A H T J E V
ZA VRAĆANJE OSTAVE**

Vrsta ostave: ☐ otvorena

☐ zatvorena

Opis vrijednosti, odnosno predmeta koji su predati u
ostavu: _____

Datum predaje vrijednosti, odnosno predmeta u ostavu: _____

Lice ovlašćeno da primi ostavu:

Ime i prezime: _____

Potpis: _____

Broj identifikacione isprave i JMB (ukoliko je to primjenjivo): _____

Drugi podaci od značaja za vraćanje ostave:

Odgovorno lice ostavodavca:

Ime i prezime: _____

Potpis: _____

M.P.

1664.

Na osnovu člana 44 stav 2 tačka 7 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore („Službeni list CG”, br. 40/10, 46/10, 6/13 i 70/17), a u vezi sa članom 76 stav 1 tačka 2 i članom 113 Zakona o platnom prometu („Službeni list CG”, br. 62/13 i 6/14), Savjet Centralne banke Crne Gore, na sjednici održanoj 22.11.2021. godine, donio je

R J E Š E N j E

1. Društvu sa ograničenom odgovornošću „MTEL”, PIB 02655284, sa sjedištem u Podgorici, Ulica Kralja Nikole 27A, kao instituciji za elektronski novac (u daljem tekstu: MTEL), oduzimaju se odobrenja izdata Rješenjem O. br. 0101-9086-3/2018 od 27.11.2018. godine, i to:

- Odobrenje za izdavanje elektronskog novca, i
- Odobrenje za pružanje sljedećih platnih usluga:

1) izvršavanje platnih transakcija u kojima su novčana sredstva obezbijedena kreditom odobrenim korisniku platnih usluga, i to:

- izvršavanje direktnih zaduženja, uključujući jednokratna direktna zaduženja,
- izvršavanje platnih transakcija putem platnih kartica ili sličnog instrumenta,
- izvršavanje kreditnih transfera, uključujući trajne naloge;

2) izdavanje i/ili prihvatanje platnih instrumenata, i

3) izvršavanje platnih transakcija kod kojih se saglasnost platioca za izvršavanje platnih transakcija daje upotrebom telekomunikacionog sredstva, digitalnog ili informaciono-tehnološkog uređaja, a plaćanje se vrši telekomunikacionom ili mrežnom operateru ili operateru informaciono-tehnološkog sistema, koji djeluje isključivo kao posrednik između korisnika platnih usluga i dobavljača roba i usluga.

2. Od dana prijema ovog rješenja MTEL ne smije zaključivati pravne poslove koji se odnose na izdavanje elektronskog novca, niti pravne poslove koji se odnose na platne usluge za čije pružanje mu je oduzeto odobrenje.

3. Ovo rješenje objaviće se u „Službenom listu Crne Gore“ i u dva dnevna štampana medija koji se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i dostaviće se Centralnom registru privrednih subjekata.

O. br. 0101-7940-2/2021

Podgorica, 22.11.2021. godine

Savjet Centralne banke Crne Gore

Predsjedavajući guverner,
dr Radoje Žugić, s.r.

1665.

Na osnovu čl. 2 i 14 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica („Službeni list RCG“, broj 76/05 i „Službeni list CG“, br. 68/09, 33/14 i 101/20 i 91/21) i člana 18, a u vezi sa članom 32 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica („Službeni list CG“, broj 95/21), Vlada Crne Gore je, dana 24. novembra 2021. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, donijela

R J E Š E N J E
O RAZRJEŠENJU IZVRŠNOG DIREKTORA
„MONTE PUT“ D.O.O. PODGORICA

Razrješava se Jonuz Mujević dužnosti izvršnog direktora „Monte put“ d.o.o. Podgorica.

Broj: 04-5280/3

Podgorica, 24. novembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.

1666.

Na osnovu čl. 2 i 14 Odluke o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica („Službeni list RCG“, broj 76/05 i „Službeni list CG“, br. 68/09, 33/14 i 101/20 i 91/21) i člana 18, a u vezi sa članom 32 Statuta Društva sa ograničenom odgovornošću „Monte put“ Podgorica („Službeni list CG“, broj 95/21), Vlada Crne Gore je, dana 24. novembra 2021. godine, bez održavanja sjednice, na osnovu pribavljenih saglasnosti većine članova Vlade, donijela

R J E Š E N J E
O IMENOVANJU IZVRŠNOG DIREKTORA
„MONTE PUT“ D.O.O. PODGORICA

Za izvršnog direktora „Monte put“ d.o.o. Podgorica imenuje se Milan Ljiljanić, spec. sci. građevinarstva.

Broj: 04-6171/2

Podgorica, 24. novembra 2021. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
prof. dr **Zdravko Krivokapić**, s.r.